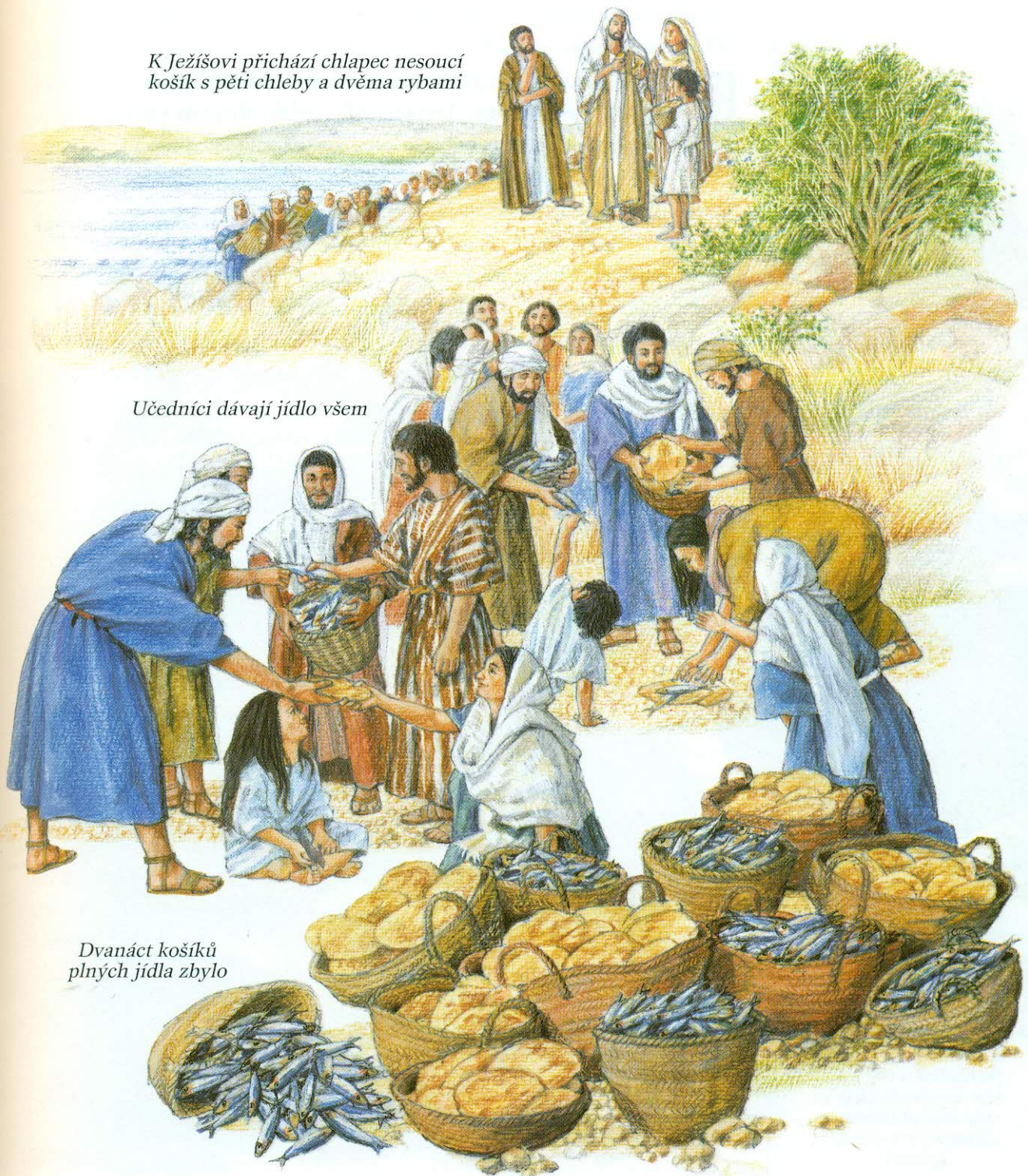

NASYCENÍ PĚTI TISÍCŮ

K Ježíšovi přichází chlapec nesoucí košík s pěti chleby a dvěma rybami

Učedníci dávají jídlo všem

Dvanáct košíků plných jídla zbylo

Ježíš kráčí po vodě

Ježíš vystoupil na horu, aby se modlil o samotě

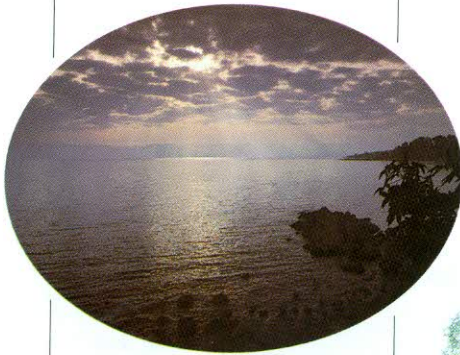
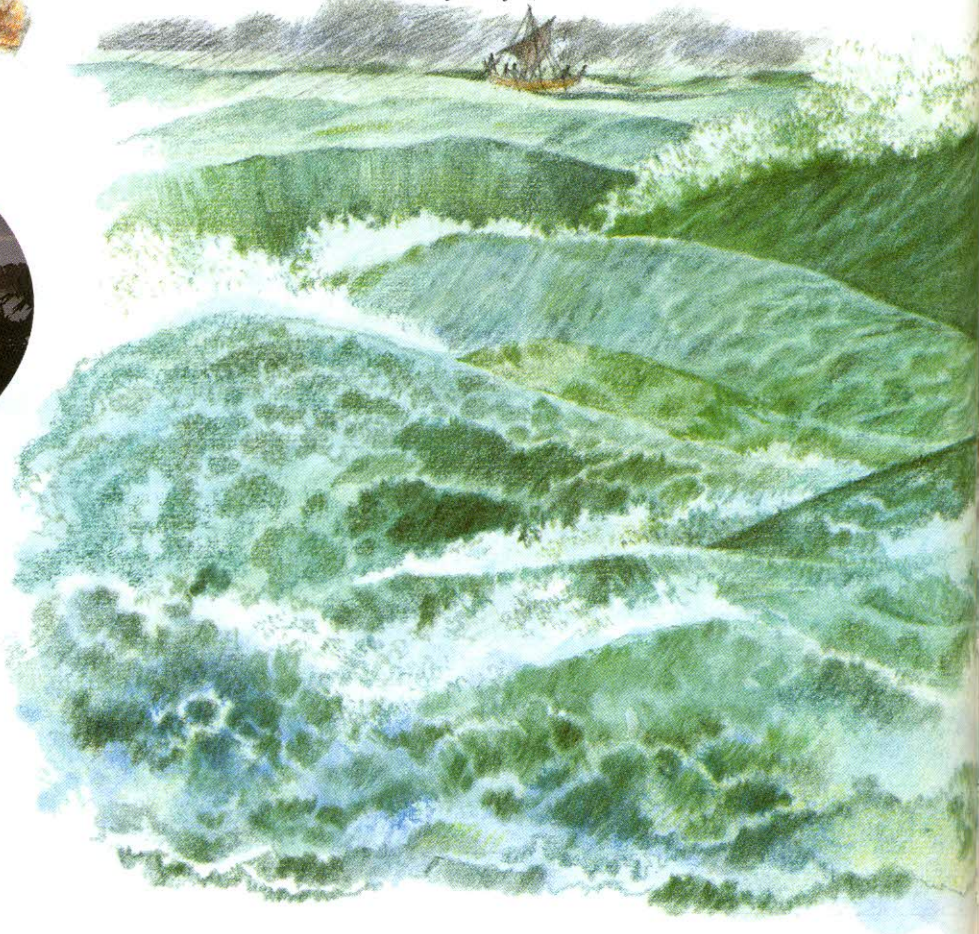
JEŽÍŠ ŘEKL UČEDNÍKŮM, aby přepluli Galilejské moře a on zatím pošle pryč zástupy, které za ním přišly. Když už všichni odešli, vystoupil na horu, aby se o samotě modlil.

Toho večera začal vát silný vítr a lodí s učedníky zmítaly vlny. Čím usilovněji se snažili doveslovat ke břehu, tím rychleji byla loďka odnášena dál od něj. Ježíš věděl, že jsou v nebezpečí, a proto šel k nim, kráčeje přímo po vodní hladině. Když učedníci spatřili, jak se blíží temnotou, domnívali se, že je to přízrak a vykřikli hrůzou.

„Já jsem to, nebojte se,” řekl jim.

„Jsi-li to ty, Pane, poruč mi, ať jdu k tobě po vodě,” pravil Petr.

Lodí, která vezla učedníky, zmítaly a házely vlny

MOŘE GALILEJSKÉ
Moře Galilejské je rozlehlé sladkovodní jezero, do něhož ústí řeka Jordán. Je dlouhé asi 21 km a rozkládá se do šíře až 8 km. Je proslulé náhlými větry a zuřivými bouřemi. Když Ježíš kráčel po hladině a tišil bouři, bylo to znamením jeho moci nad přírodními silami.

JEŽÍŠ KRÁČÍ PO VODĚ

„Pojď,” vyzval ho Ježíš.

Petr přeskočil bok lodi a udělal několik kroků po hladině, ale když pohlédl do vzdouvajících se vln, opustila ho odvaha a on začal tonout. „Zachraň mne, Pane!” zvolal.

Ježíš vztáhl ruku a chytil ho. „Proč nemáš víru?” tázal se. Potom kráčel s Petrem do lodi. A vítr ihned ustal a vody se utišily. Učedníci, plni bázně, říkali Ježíši: „Vskutku jsi Boží Syn.”

JEŽÍŠ HNED VZTÁHL
RUKU, UCHOPIL HO
A ŘEKL MU: „TY
MALOVĚRNÝ, PROČ
JSI POCHYBOVAL?”
MATOUŠ 14, 31

*Lod s učedníky je
unášena od břehu*

*Petr se začíná topit
poté, co šel vstříc
Ježíši*

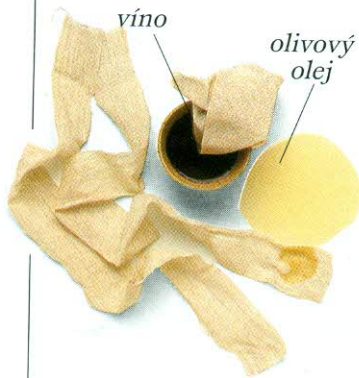
*Ježíš kráčející po
hladině vztahuje
ruce, aby pomohl
Petrovi*

Milosrdný Samařan

NEBEZPEČNÁ CESTA

Osamělí poutníci na cestě z Jeruzaléma do Jericha byli snadnou kořistí pro bandity. Tichá cesta prudce klesá a víne se skalnatou pouští. Bylo to ideální místo pro skrývající se lupiče.

víno

olivový olej

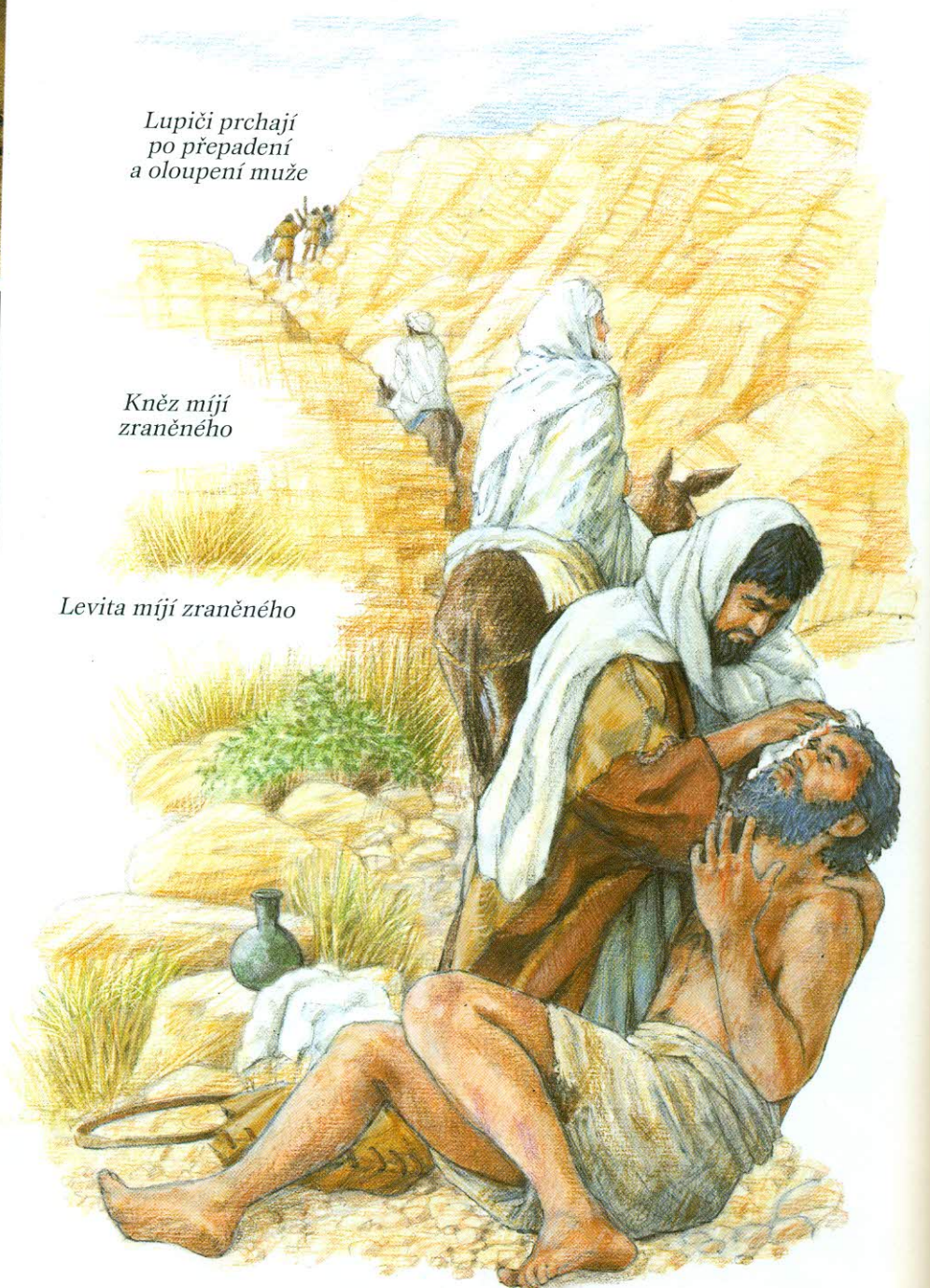
PRVNÍ POMOC

Samařan nalil do ran přepadeného víno a olej. Nejprve použil vína jako antiseptického prostředku. Potom zklidnil rány olivovým olejem a nakonec je ovázal plátěnými obvazy.

Lupiči prchají po přepadení a oloupení muže

Kněz míjí zraněného

Levita míjí zraněného

Samařan přichází a ošetřuje mužovy rány

MILOSRDNÝ SAMAŘAN

JEDNOHO DNE, jakýsi zákoník, chtěje Ježíše zkoušet, zeptal se ho: „Co mám dělat, abych získal věčný život?“
„Ty znáš zákon. Co ti říká?“

„Miluj Boha celým srdcem a miluj svého bližního jako sebe sama,“ odvětil zákoník.

„Odpověděl jsi správně,“ řekl Ježíš.

„Ale kdo je můj bližní?“ ptal se zákoník.

V odpověď vyprávěl Ježíš tento příběh:

Jeden muž putoval z Jeruzaléma do Jericha. Na cestě ho přepadli zloději, kteří mu svlékli šaty, zkopali ho a ztloukli a nechali ležet napůl mrtvého u cesty. Zanedlouho šel okolo kněz a když uviděl zraněného, přešel na druhou stranu. Po něm šel okolo levita, jeden z mužů, kteří pomáhali kněžím v chrámu. Ten krátce pohlédl na nebožáka a také se mu vyhnul.

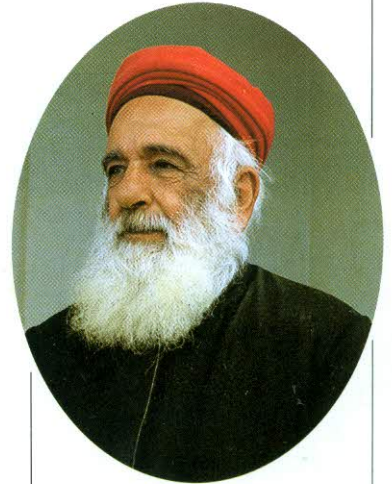
Jako třetí míjel to místo jeden Samařan. Spatřiv polomrtvého, zakrváceného muže, byl pohnut soucitem. Opatrně omyl jeho rány olejem a vínem a potom je ovázal pruhy plátna. Poté zraněného posadil na svého osla a odvezl do nejbližšího hostince, kde o něj celou noc pečoval. Druhého dne, ještě než odešel, dal hostinskému peníze, aby se nemocnému dostalo všeho, co bude potřebovat.

„Bude-li to stát víc, doplatím ti, až se budu vracet,“ řekl mu.

„Nuže, který z oněch tří byl tomu přepadenému skutečným bližním?“ otázal se Ježíš zákoníka.

„Samařan,“ odpověděl zákoník.

„Je to tak. Zapamatuj si ten příběh a chovej se k jiným jako tento milosrdný Samařan,“ řekl Ježíš.

SAMAŘAN

Na obrázku vidíme samařského kněze. Samařané přijímají pouze prvních pět knih Bible, Tóru, jako slovo Boží. V dobách Ježíšových žili Samařané v Samařsku ve střední Palestině. Mnozí pocházeli z lidí usadivších se v Izraeli poté, co byl dobyt Asyřany v r. 722 př. Kr. Samařané a Židé byli zapřísáhlými nepřáteli. Tím, že v příběhu vystupuje Samařan, učil Ježíš, že jeho následovníci by měli být přáteli komukoliv.

Samařan dává hostinskému peníze a žádá ho, aby se o raněného postaral

Proměnění

*Ježíš říká Petrovi,
že mu dá klíče
od království Božího*

PETR VŮDCE
Tato mozaika v italské
Ravenně ukazuje Petra,
jehož jméno znamená
„skála“. Když Ježíš řekl, že
dá Petrovi klíče od
království nebeského, měl
na mysli, že Petr bude mít
vedoucí roli v církvi.

KDYŽ PŘIŠEL do Cesareje Filipovy, promluvil Ježíš k učedníkům. „Za koho mne mají lidé?“ otázal se jich. „Někteří říkají, že jsi Jan Křtitel, jiní zase, že jsi jeden z proroků, Jeremjáš či Elijáš,” odpověděli.

„Za koho mne máte vy?“

„Ty jsi Kristus, Syn Boží,” odpověděl Petr.

„Jsi blažený, Petře, neboť ti to zjevil sám Bůh. Na tobě jako na skále zbuduji svou církev a tobě dám klíče od království nebeského.”

Ježíš potom nakázal učedníkům, aby nikomu neříkali, kdo vskutku je. „Brzy přijde čas, kdy budu muset jít do Jeruzaléma a trpět tam od velekněží a zákoníků. Budu postaven před soud, odsouzen a zabit, ale třetího dne po smrti budu vzkříšen,” řekl jim.

„To se ti nemůže stát!” vykřikl Petr. „Nikdy se to nesmí stát!”

„Nevzpírám se Boží vůli. Ty myslíš na svá vlastní přání namísto Božích,” pokáral ho Ježíš.

Potom pravil učedníkům: „Ti, kdo mě chtějí následovat, musejí se kvůli mně vzdát veškerého pohodlí a bohatství života, jejich odměna na nebesích však bude veliká. Jaká je hodnota bohatství, jestliže při jeho získávání ztrácí člověk svou duši a věčnou blaženost?”

O týden později vyvedl Ježíš Petra, Jakuba a jeho bratra Jana na vysokou horu, aby se modlili. Náhle ti tři spatřili, že se Ježíšův vzhled mění: jeho tvář zářila jako slunce a oděv byl oslnivě bílý jako padlý sníh. Potom se zjevíli Mojžíš a Elijáš a rozmlouvali s ním. Učedníci byli vylekáni a Petr, nevěda co dělat, řekl: „Pane, je dobře, že jsme zde. Postavme tři stany, jeden pro tebe, druhý Mojžíšovi a třetí Elijášovi.”

Vtom je zahalil jasný oblak a bylo slyšet hlas Boží: „To je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil. Toho poslouvejte.”

Učedníci padli v děsu na zem a zakryli si oči. Ježíš k nim přišel a dotkl se ramene každého z nich. „Neobávejte se,” pravil jim. S bázní vzhledli, ale uviděli, že ten, kdo se jich dotkl, je Ježíš.

Když sešli z hory, řekl jim: „Nikomou o tom vidění neříkejte dokud nezemřou a nevstanou z mrtvých.”

PROMĚNĚNÍ

Ježíšův vzhled se mění a vedle něj se zjevují Mojžíš s Eliášem

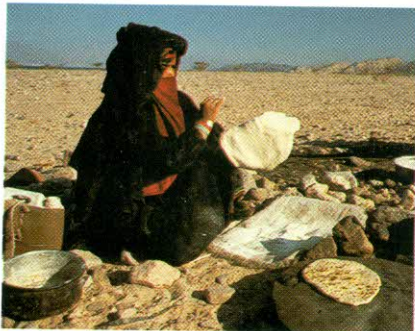

SVATÁ HORA
Hora Chermón,
jejíž jméno znamená
„Svatá hora“, leží
nedaleko Cesareje
Filipovy a je
nejpravděpodobnějším
místem proměnění
Ježíšova. Zasněžené
vrcholky září ve výši
2700 m. Když byl Ježíš
proměněn, vyšlehla
z něho Boží sláva a on
byl zjeven jako Syn
Boží. Vedle něj stanul
Mojžíš, představující
židovský zákon, a Eliáš,
zastupující proroky.
To byl důkaz naplnění
proroctví a zákona.

**JESTĚ NEDOMLUVIL,
A HLE, SVĚTLÝ
OBLAK JE ZASTÍNIL
A Z OBLAKU
PROMLUVIL HLAS:
„TO JEST MŮJ
MILOVANÝ SYN,
KTERÉHO JSEM SI
VYVOLIL; TOHO
POSLOUCHEJTE.“
MATOUŠ 17, 5**

Petr, Jakub a Jan skrývají v bázní své tváře

Marie, Marta a Lazar

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Za oněch dob ženy jako Marta pracovaly pilně doma. Jejich povinnosti zahrnovaly pečení chleba a přípravu jídel. Ženy vstávaly za rozbřesku a začínaly s pečením chleba. Smíchaly mouku se solí a vodou a potom uhněty těsto. Někdy se přidával kvásek, aby těsto vykynulo. Z těsta se pak utvořila kulatá placka či bochníček. Jedním ze způsobů pečení bylo dát chléb na horký kovový plech podepřený nad ohništěm kameny, jak to vidíme na obrázku.

„PÁN JÍ ODPOVĚDĚL:
„MARTO, MARTO,
DĚLÁŠ SI STAROSTI A
TRÁPÍŠ SE PRO
MNOHO VĚCÍ. JEN
JEDNOHO JE TŘEBA.
MARIE VOLILA
DOBŘE; VYBRALA SI
TO, OČ NEPŘÍJDE.”
LUKÁŠ 10, 41–42

JEŽÍŠ PŘIŠEL DO VESNICE zvané Betanie nedaleko Jeruzaléma a přijal pozvání do domu sester Marie a Marty. Marie usedla k jeho nohám a naslouchala jeho slovům a Marta zatím pobíhala sem a tam, připravujíc pokrm. Po chvíli začala sestře zazlívat, že nijak nepomáhá. „Není přece správné, Pane, aby Marie seděla u tvých nohou a já dělala všechno sama,” postěžovala si Ježíši. „Marie je však moudrá,” řekl jí jemně. „Je důležitější naslouchat tomu, čemu učím, jak to dělá ona, než starat se o věci v domě jako ty.”

Obě sestry měly bratra jménem Lazar, a ten nedlouho poté, co Ježíš opustil jejich dům, vážně onemocněl. Marie a Marta poslaly Ježíšovi vzkaz, v němž ho žádaly, aby se vrátil a zachránil život jejich bratra.

Vzkaz Ježíše dostíhl, zrovna když hovořil s učedníky. „Lazar spí,” řekl jim. „Půjdu a probudím ho.” Zůstal však tam, kde byl, ještě několik dní. Teprve potom se vrátil do Betanie.

Když přicházel k domu obou sester, Marta mu vyběhla v slzách naproti: „Kdybys tu byl, Pane, můj bratr by nezemřel!” „Tvůj bratr vstane z mrtvých,” řekl jí.

*Marta pilně
připravuje pokrm*

*Ježíš říká Martě, aby se
nestarala o svou práci,
ale naslouchala mu jako
Marie*

MARIE, MARTA A LAZAR

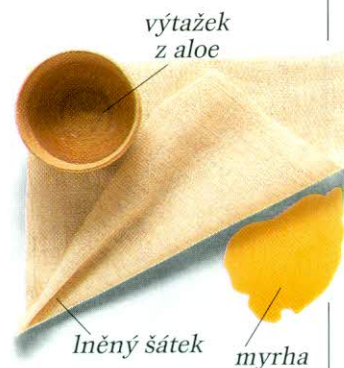

Ježíš poslouchá, jak mu Marta oznamuje, že její bratr Lazar je mrtev.

Také Marie vyšla vstříc Ježíši a usedavě plakala. Když Ježíš spatřil její žal, byl pohnut. „Kde Lazar leží?” otázal se. V doprovodu truchlících příbuzných ho odvedla k hrobu. Byla to jeskyně a vchod byl zavalen těžkým kamenem.

„Zdvihněte ten kámen,” pravil Ježíš. S námahou odvalili kámen.

„Lazare vstaň!” zvolal Ježíš. A k úžasu všech vyšel Lazar, hlavu i tělo zavinuté do bílého plátěného rubáše, ven z jeskyně. A bylo to tak, jak Ježíš pravil: mrtvý byl vrácen životu, jako by byl jen probuzen ze spánku.

výtažek z aloe

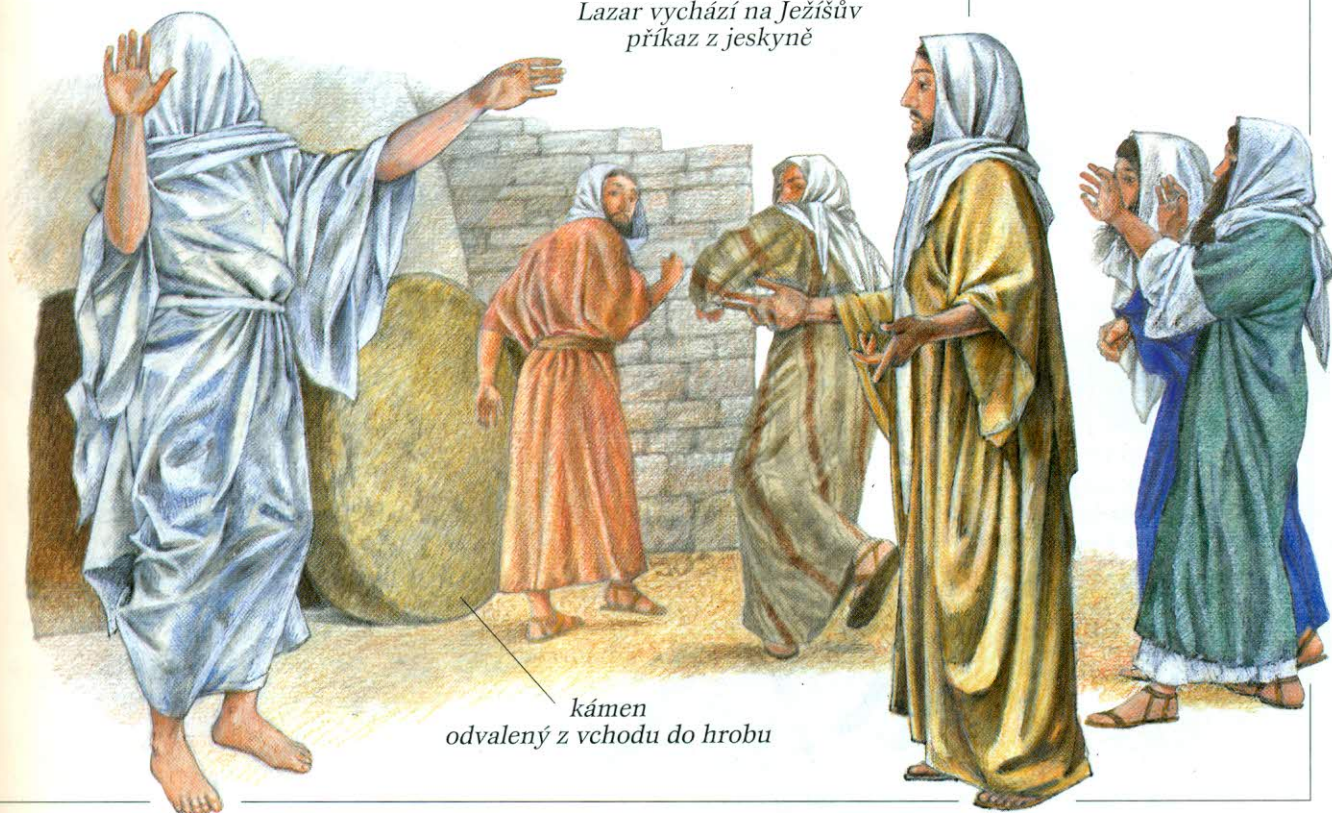
Iněný šátek

myrha

POHŘEB

V horkém podnebí se pohřby obvykle pořádaly v úmrtní den. Tělo se umylo a zavinulo do plátna. Hlava se potom obalila lněným šátkem. Do záhybů plátna se často dávala myrha a výtažek z aloe. Myrha je drahocenná vonná guma z kůry stromu. Výtažek z aloe je hořká šťáva z některých druhů aloe.

Lazar vychází na Ježíšův příkaz z jeskyně

kámen odvalený z vchodu do hrobu

Ztracený a nalezený

Pastýři se ztratila jedna ze sta ovcí

OKOLO JEŽÍŠE se opět utvořil zástup, aby mu naslouchal. Mezi lidmi byli i farizeové, kteří přísně dodržovali židovský zákon. Byli zděšeni, když v davu kolem Ježíše spatřili celníky i lidi, kteří zákon porušovali. Reptali mezi sebou: „Ten muž dokonce stoluje s oněmi hříšníky.“

Ježíš však vítal každého a vysvětloval, že přišel pečovat o ty, kdo ho potřebují. Vyprávěl potom příběh, v němž Boha přirovnával k pastýři.

Dobry pastýř měl stádo sta ovcí. Když zjistil, že jedna z nich se ztratila, nechal oněch devadesát devět a prohledával úbočí hor, aby našel tu jednu. Když ji našel, vracel se domů pln radosti.

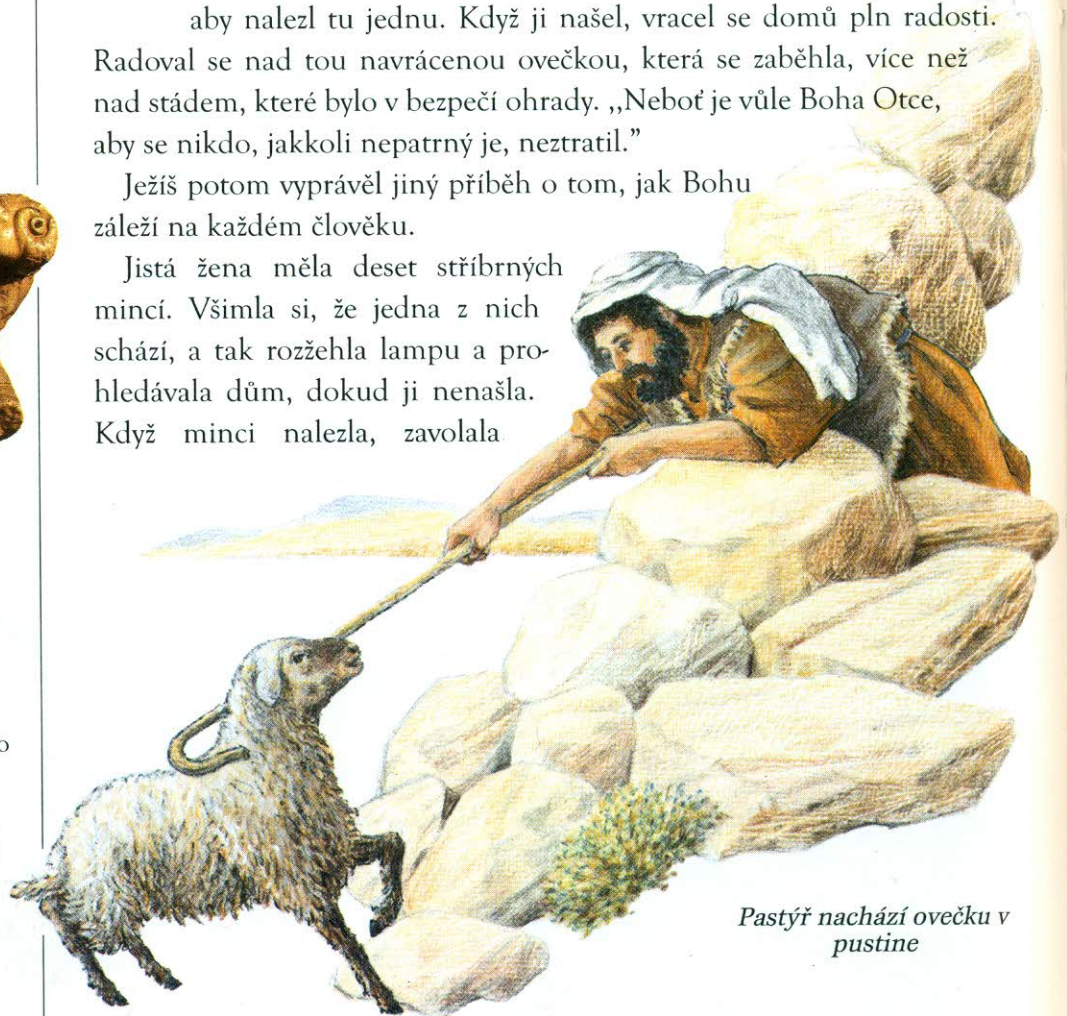
Radoval se nad tou navrácenou ovečkou, která se zaběhla, více než nad stádem, které bylo v bezpečí ohrady. „Neboť je vůle Boha Otce, aby se nikdo, jakkoli nepatrný je, neztratil.“

Ježíš potom vyprávěl jiný příběh o tom, jak Bohu záleží na každém člověku.

Jistá žena měla deset stříbrných mincí. Všimla si, že jedna z nich schází, a tak rozžehla lampu a prohledávala dům, dokud ji nenašla. Když minci našla, zavolala

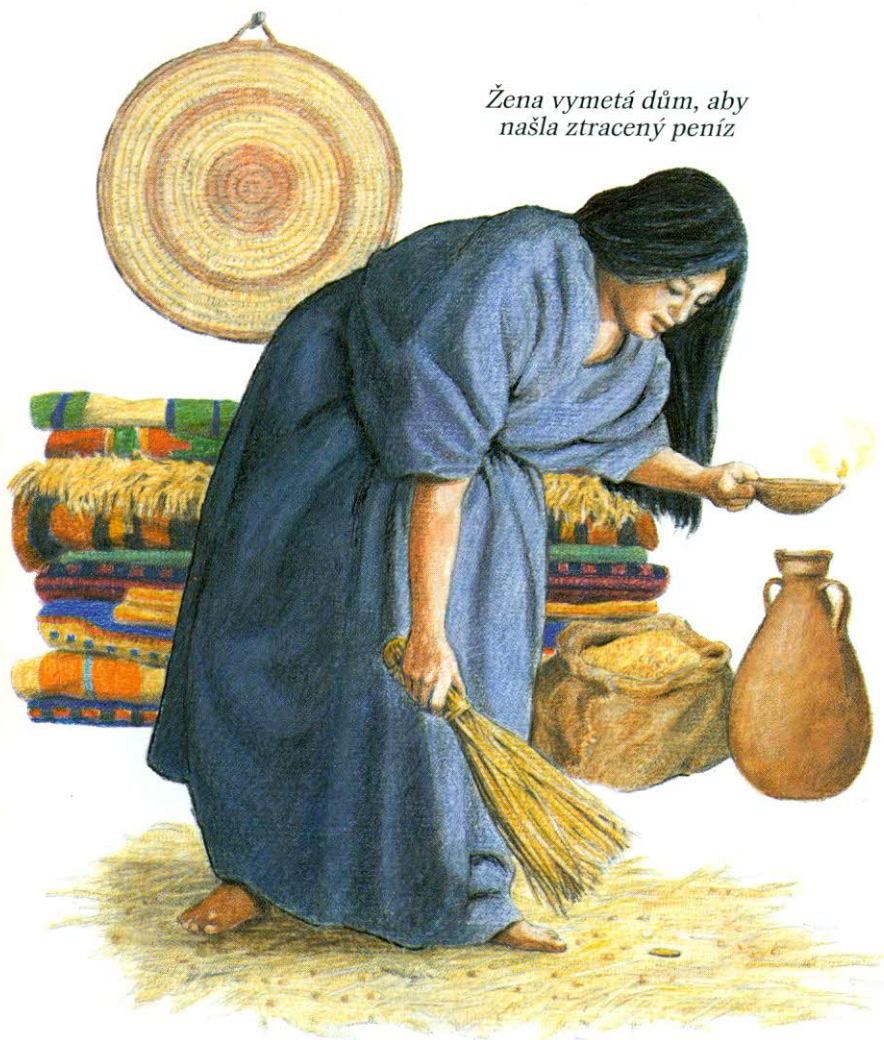
DOBRÝ PASTÝŘ
Ve Starém zákoně je často Boží péče o Izraelce připodobněna k pastýři, starajícimu se o své ovce. V Novém zákoně se Ježíš sám nazývá dobrým pastýřem, který se o své ovce stará a nakonec pro ně i zemře.

Pastýř nachází ovečku v pustině

STRACENÝ A NALEZENÝ

*Žena vymetá dům, aby
našla ztracený peníz*

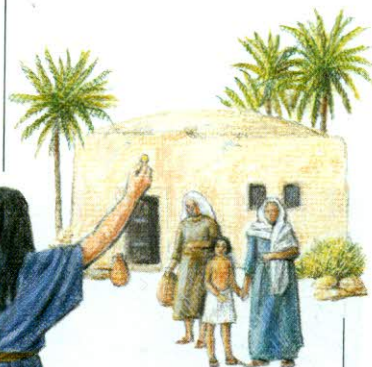

KOŠTĚ

Udusané podlahy v domech se musely pravidelně zametat, aby nebyli plné prachu a špíny. Ženy používaly obyčejné slaměné koště, jaké vidíme nahoře. Kvůli krátké rukojeti se žena musela při zametání hluboko sklánět.

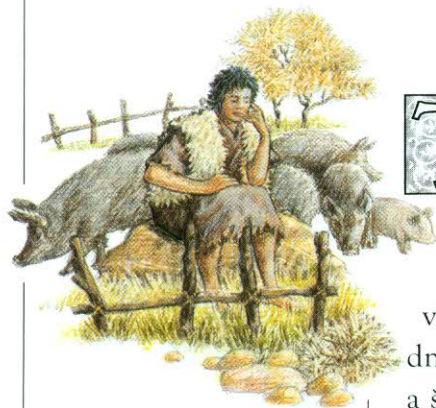
přítelkyně a sousedky, aby se mohly radovat s ní. „Pohleďte,” řekla jim, „jak jsem šťastna, že jsem našla peníz, který se ztratil.”

„Právě tak je radost mezi anděly na nebesích, když se jen jediný člověk odvrátí od zlého.”

*Když minci našla,
volá na přítelkyně,
aby se radovaly s ní*

Marnotratný syn

Mladší hospodářův syn opustil domov, a nakonec ho tíseň donutila starat se o vepře

LUSKY

Vepři se mohli krmit slupkami rohovníku (svatojánského chleba). Lusky jsou plné tmavého, sladkého syropu.

VEPŘI

Domácí vepři na Středním Východě jsou příbuzní divokého kance (na obrázku). Pro Židy symbolizují vepři nenasytost a špínu a jsou „nečistí“.

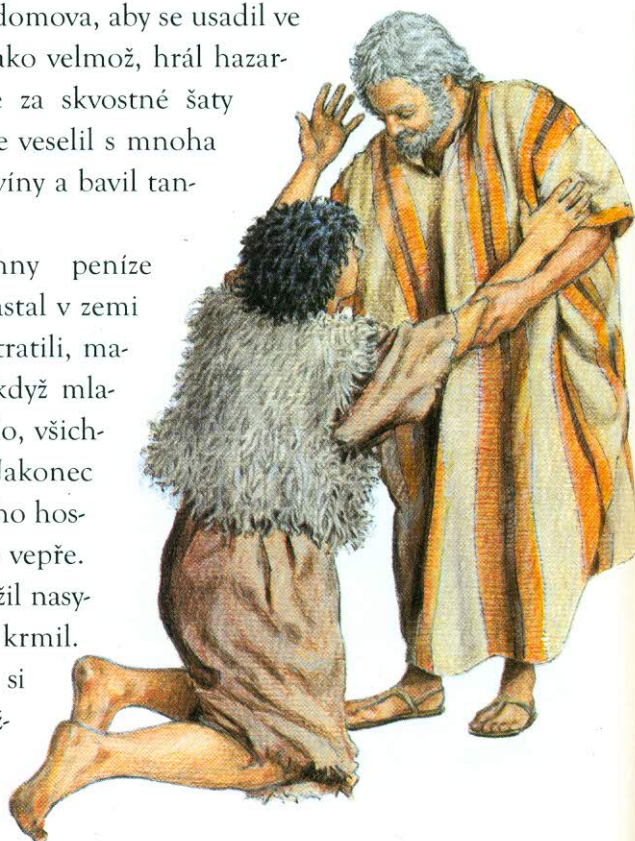
TŘETÍ JEŽÍŠŮV PŘÍBĚH byl o marnotratném synovi. Jeden bohatý hospodář měl dva syny, a ten mladší jednoho dne svého otce požádal: „Otče, dal bys mi nyní můj díl majetku, který na mne připadá?“ Otec s tím souhlasil a mladík vzal svůj díl peněz i movitého majetku a odešel z domova, aby se usadil ve vzdálené zemi. Tam žil jako velmož, hrál hazardní hry a utrácel peníze za skvostné šaty a šperky. Večer co večer se veselil s mnoha přáteli, hostil je drahými víny a bavil tancem dívek.

Za čas utratil všechny peníze a zchudl, a v té době nastal v zemi hlad. Jeho přátelé se vytratili, majetek padl na dluhy a když mladík žebřal na ulici o jídlo, všichni se od něj odvraceli. Nakonec se dal najmout u jednoho hospodáře a pásl mu v polích vepře. Měl takový hlad, že se toužil nasytit slupkami, jimiž vepře krmil.

V nejhlubším smutku si řekl: „Můj otec má množství služebníků, všichni z nich jsou ošaceni i nasyceni a já, jeho syn, jsem bez peněz a hladovím. Vráťím se k němu, požádám ho o odpuštění a zeptám se, zda by mě nepřijal jako jednoho z nádeníků.“

Otec ho již z dálky spatřil. Rozradostněn běžel svému synovi naproti, objal ho a políbil.

„Otče, prohřešil jsem se vůči Bohu i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem,“ řekl mladík. Otec mu však naznačil, aby mlčel a rozkázal, aby mu přinesli nejlepší šat. „Dejte mu na ruku prsten a na

Mladší syn se navrácí domů k otci, který ho radostně objímá

MARNOTRATNÝ SYN

nohy měkkou, pohodlnou obuv," přikázal. „Zabijte vykrmené tele, protože večer budeme hodovat. Můj syn, o němž jsem si myslel, že je mrtev, se vrátil domů!”

Když se večer vrátil z práce na polích starší bratr, byl překvapen hudbou a tancem. „Co to znamená?” tázal se jednoho ze služebníků.

„Tvůj bratr se navrátil a otec pořádá na jeho počest hostinu.”

Starší syn se rozhněval a nechtěl vejít do domu. Vyšel tedy jeho otec, aby se podíval, co se děje. „Otče, jak ses mohl ke mně takhle zachovat? Já, který tu po celá léta dřu, jsem od tebe nikdy nic nedostal. Ale pro svého druhého syna, který odešel z domova a prohýřil svůj podíl, jsi dal zabít tučné tele!”

„Můj synu, jsi mi nadevše drahý a to, co mám, je i tvé. Tvůj bratr však se ztratil a nyní je znovu nalezen, a je tedy správné, oslavit jeho návrat.”

Bůh také odpustí všem, kteří od něj odpadli, ale vrátili se. A jako otec v tomto podobenství, i on se bude radovat, až se budou navracet.

*Pořádá se hostina
na oslavu návratu
mladšího syna*

*Starší syn se hněvá;
nikdy od otce nic
nedostal*

*Otec mu říká, že vše co má, náleží
i jemu*

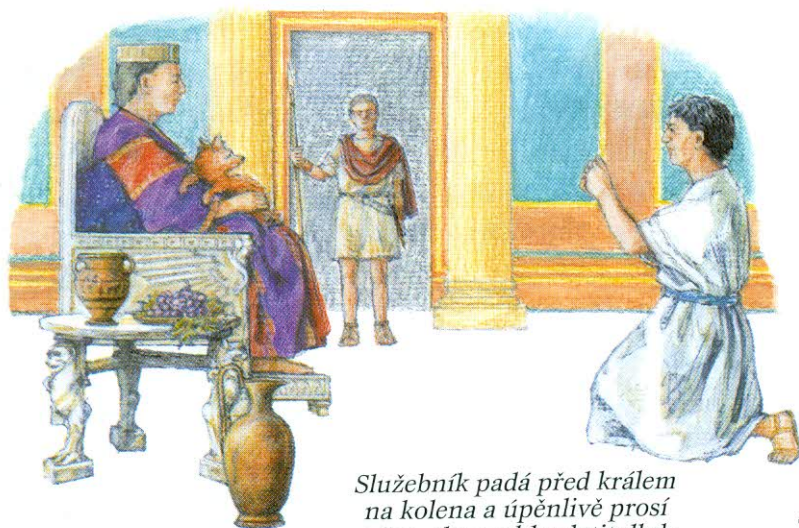

SKLIZEŇ

Hospodářův starší syn mohl pomáhat oci při sklizni, když se marnotratný syn navrátil domů. Doba žní byla velmi rušná a celá rodina se obvykle podílela na sklizni úrody. Ženci drželi jednou rukou stébla a žali je blízko u klasů srpem, jaký vidíme nahoře. Obilí se potom vázalo do snopů. Ty se na vozích odvážely k vymlácení.

„ALE MÁME PROČ SE
VESELIT
A RADOVAT,
PONĚVADŽ TENTO
TVŮJ BRATR BYL
MRTEV A ZASE ŽIJE,
ZTRATIL SE A JE
NALEZEN.”
LUKÁŠ 15, 32

Nemilosrdný služebník

„TEHDY PŘISTOUPIL PETR K JEŽÍŠOVI A ŘEKL MU: „PANE, KOLIKRÁT MÁM ODPUSTIT SVĚMU BRATRU, KDYŽ PROTI MNĚ ZHŘEŠÍ? SNAD AŽ SEDMKRÁT?“ JEŽÍŠ MU ODPOVĚDĚL: „PRAVÍM TI, NE SEDMKRÁT, ALE AŽ SEDMDESÁTKRÁT SEDMKRÁT.“
MATOUŠ 18, 21-22

Služebník padá před králem na kolena a úpěnlivě prosí o čas, aby mohl splatit dluh

PETR PŘISTOUPIL K JEŽÍŠI a otázel se ho: „Pane, kolikrát mám odpustit tomu, kdo proti mně zhřešil? Až sedmkrát?“

„Ne sedmkrát, ale až sedmdesátkrát sedmkrát; odpouštění by nemělo být omezeno,“ pravil Ježíš, a aby ukázal, co má na mysli, vypravoval učedníkům příběh.

Jakýsi král byl vždy laskavý ke svým služebníkům a půjčoval jim často peníze.

Přišel jednou den, kdy se mělo účtovat. Před krále přivedli muže, jehož dluhy byly tak velké, že nebyla žádná naděje, aby je splatil. „Protože nemůžeš zaplatit, odeberu ti tvůj majetek a prodám tebe, tvou ženu i děti do otroctví,“ řekl mu král.

Služebník padl na kolena: „Pane, zapřísahám tě, slituj se nade mnou! Měj ještě strpení, seženu peníze a vše ti zaplatím!“

Král se ustrnul nad zoufalým mužem, zdvihl ho ze země a pravil mu, aby v klidu odešel, že se mu dluh promíjí.

Sotva služebník vyšel od krále, potkal spoluslužebníka, který mu dlužil nevelkou sumu peněz. Propuštěný dlužník ho chytil za krk a naléhal: „Zaplat, co mi dlužíš!“ Spoluslužebník padl na kolena a prosil o slitování: „Nemohu ti zaplatit dluh hned teď! Slituj se! Poshov mi, dej mi trochu času, slibuji, že peníze seženu!“

Služebník však byl nemilosrdný a dal onoho muže vsadit do vězení, dokud nebude moci dluh splatit. Ostatní služebníci byli pohoršeni nad tím, co spatřili. Šli a oznámili svému pánu, co se přihodilo.

Tentýž muž potkává spoluslužebníka a bere ho za krk

Požaduje, aby ihned zaplatil malou částku, kterou mu dluží

NEMILOSRDNÝ SLUŽEBNÍK

Král ihned povolal zlého služebníka k sobě: „Když jsi mě žádal o slitování, slitoval jsem se. Ty však jsi neměl smilování pro člověka, jenž ti dlužil mnohem méně, než jsi dlužil ty mně. Nyní budeš potrestán!”

A rozhněvaný král rozkázal vsadit nelítostného služebníka do žaláře. „Tak bude jednat nebeský Otec s každým z vás, jestliže neodpustíte tomu, kdo se proti vám provinil, z hloubi svého srdce,” pravil Ježíš.

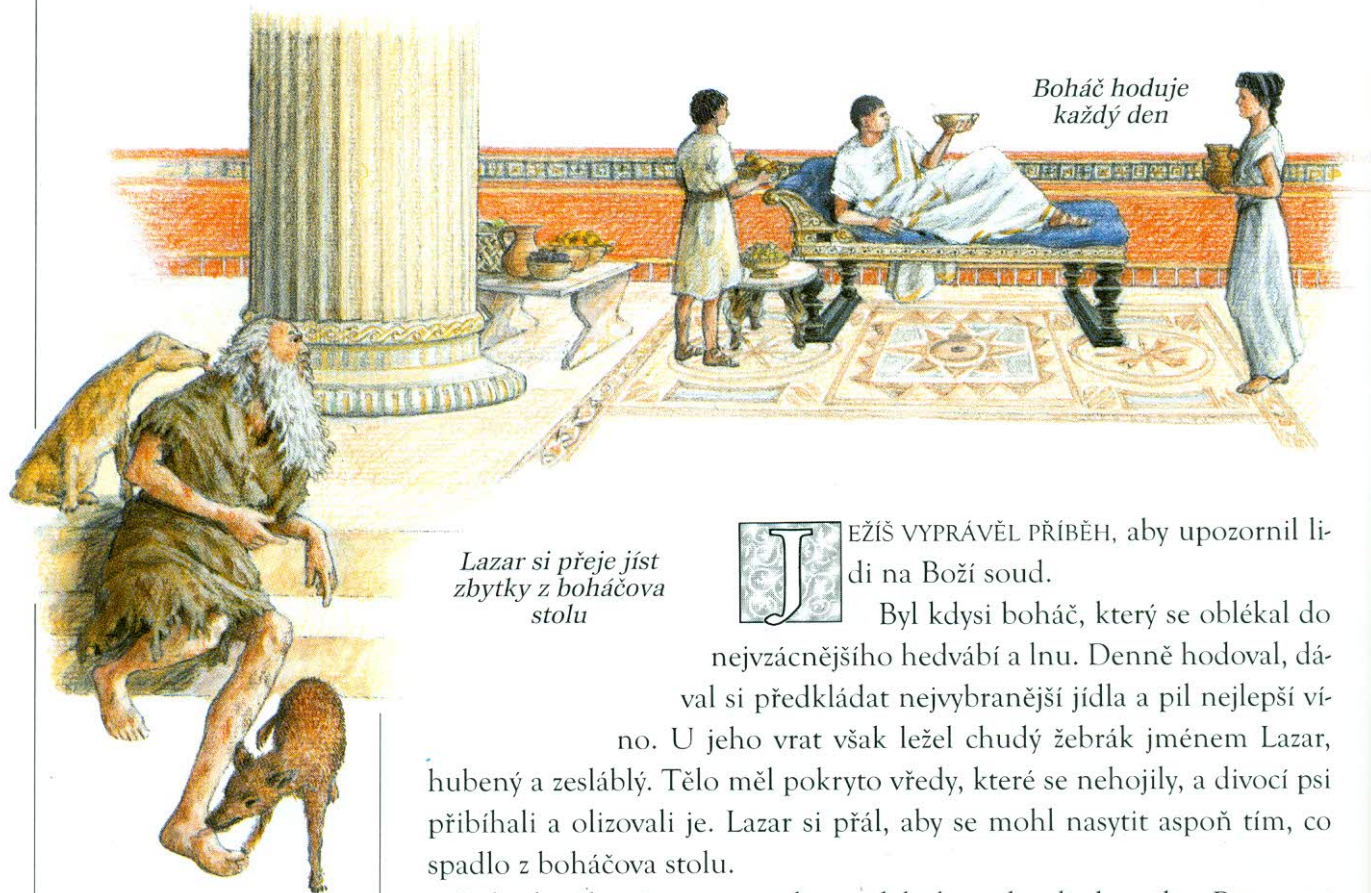
SLUŽEBNÍK

Tento římský reliéf pochází z doby asi 200 let po Kr. a představuje služebníka tlukoucího koření. V dobách Ježíšových byl služebníkem jednak otrok, jednak najatý člověk, který byl za svou práci placen a mohl kdykoliv ze služby odejít.

Král rozkazuje, aby uvrhli nelítostného služebníka do žaláře

Lazar a boháč

Boháč hoduje každý den

Lazar si přeje jíst zbytky z boháčova stolu

Psi olizují Lazarovy vředy

„ABRAHAM ŘEKL:
„SYNU, VZPOMEŇ SI,
ŽE SE TI DOSTALO
VŠEHO DOBRÉHO
UŽ ZA TVÉHO
ŽIVOTA, A LAZAROVÍ
NAOPAK VŠEHO
ZLÉHO. NYNÍ ON SE
TU RADUJE
A TY TRPÍŠ.”
LUKÁŠ 16, 25

JEŽÍŠ VYPRÁVĚL PŘÍBĚH, aby upozornil lidi na Boží soud.

Byl kdysi boháč, který se oblékal do nejvzácnějšího hedvábí a lnu. Denně hodoval, dával si předkládat nejvybranější jídla a pil nejlepší víno. U jeho vrat však ležel chudý žebrák jménem Lazar, hubený a zesláblý. Tělo měl pokryto vředy, které se nehojily, a divocí psi přibíhali a olizovali je. Lazar si přál, aby se mohl nasytit aspoň tím, co spadlo z boháčova stolu.

Jednoho dne Lazar zemřel a andělé ho odnesli do nebe. Brzy poté zemřel i bohatý muž a dostal se do pekel, kde trpěl v mukách. Když pohlédl vzhůru, spatřil Lazara v nebi, a zvolal tedy k Abrahamovi, otci svého lidu: „Pomoz mi! Hořím zaživa! Pošli Lazara, ať smočí prst ve vodě a svlaží můj jazyk!”

„Lazar za tebou nepůjde,” odpověděl Abraham. „Na zemi neměl nic, ale ty jsi byl obklopen přepychem. Je jen spravedlivé, aby se nyní radoval ze svého štěstí a ty zakoušel svůj trest.”

„Dovol tedy, abych šel varovat svých pět bratrů před tím, co je může čekat! Spatří-li posla ze záhrobí, uvěří a budou se kát,” prosil boháč.

„Mají slova proroků, aby se jimi dali vést,” odpověděl Abraham. „Nebudou-li jim naslouchat, neposlechnou ani, kdyby někdo vstal z mrtvých.”

Farizeus a celník

NÁSLEDUJÍCÍ PŘÍBĚH vyprávěl Ježíš, aby ukázal, jak důležité je nebýt domýšlivým a neshlížet na druhé svrchu.

Dva muži se šli modlit do chrámu. Jeden byl farizeus, druhý celník. Farizeus stanul uprostřed dvora a sebevědomě oslovil Boha: „Děkuji ti, Bože, že jsem o tolik lepší než jiní lidé, že nejsem ani nepoctivý, ani zkažený, a že ve všech směrech převyšuji lidi, jako je tento celník.“

Celník zůstal skromně stát v rohu, protože se považoval za nehodného být jen zdvihnout zrak k nebi. Sklonil hlavu a šeptal: „Pane, slituj se, prosím, nade mnou, hříšným.“

„Nuže,“ pravil Ježíš, „byl to celník, kdo se navracel domů očištěn od svých hříchů. Každý, kdo si myslí, že stojí nad druhými lidmi, bude pokořen a každý, kdo je pokorný, bude povzvižen.“

modlitební šála

modlitební řemínky

PŘI MODLITBÁCH
Židé nosili během modliteb modlitební šálu a modlitební řemínky. Šála měla pruhované okraje. Na modlitebních řemíncích byla malá schránka z černé kůže, která obsahovala proužky pergamenu. Na prouzcích byly napsány čtyři pasáže z Tóry, prvních pěti knih Bible. Jedna schránka se nosila připevněná na čele, druhá na levém nadloktí blízko srdce. Bylo to znamením, že Boží učení ovládá myšlenky i pocity člověka. Mnozí Židé nosí modlitební šály i řemínky dodnes.

Celník se stáhl do úzadí

Farizeus se modlil uprostřed nádvoří

**„NEBOŤ KAŽDÝ, KDO SE POVYŠUJE, BUDE PONÍŽEN, A KDO SE PONÍŽUJE, BUDE POVÝŠEN.“
LUKÁŠ 18, 14**

Ježíš a děti

skleněné
kuličky

kamenné kuličky

DĚTSKÉ HRY

V dobách Ježíšových byly mezi dětmi kuličky tak rozšířené, jako jsou dnes. Děti si také hrávaly s pišťalkami, chřestitky, obručemi a káčami. Ježíš řekl, že lidé, kteří chtějí vstoupit do Božího království, musejí být jako děti, nevinní a důvěřiví.

DVANÁCT UČEDNÍKŮ SE PŘELO mezi sebou o to, kdo je v očích Božích nejcennější. Ježíš jejich rozhovor zaslechl, zavolal je k sobě a tázal se jich. Učedníci však byli zticha, protože se hanbili za to, co říkali. Ježíš jim pravil: „V království Božím ten, kdo si přeje být první, musí být posledním; kdo touží předstoupit před Boha jako první, musí na zemi žít v pokoře a nechávat ostatní před sebou.”

K Ježíši přiběhla skupinka dětí a nahrnula se okolo. Učedníci je začali odhánět, ale Ježíš se pohněval a zakázal jim to. „Jsou to moje děti,” pravil učedníkům. „Nechť ke mně přicházejí kdykoli se jim zlíbí, neboť království nebeské patří všem, kdo jsou nevinní jako ony.”

Zvedl jedno z dětí a posadil si je na kolena. „Pohleďte na ně,” řekl. „Pokud nebudete tak upřímní a plni důvěry jako toto dítě, nebudete moci přijít do nebe.” Pak vztáhl ruce a dětem požehnal.

Děti přicházejí k Ježíši

*Ježíš říká učedníkům,
že musejí být jako děti,
mají-li přijít do nebe*

Bohatý mladík

K

JEŽÍŠI PŘIBĚHL jakýsi mladík a poklekl před ním: „Pane, co mám dělat, abych získal život věčný?”

„Dodržoval jsi všechna přikázání?” otázal se ho Ježíš. „Ano, Pane.”

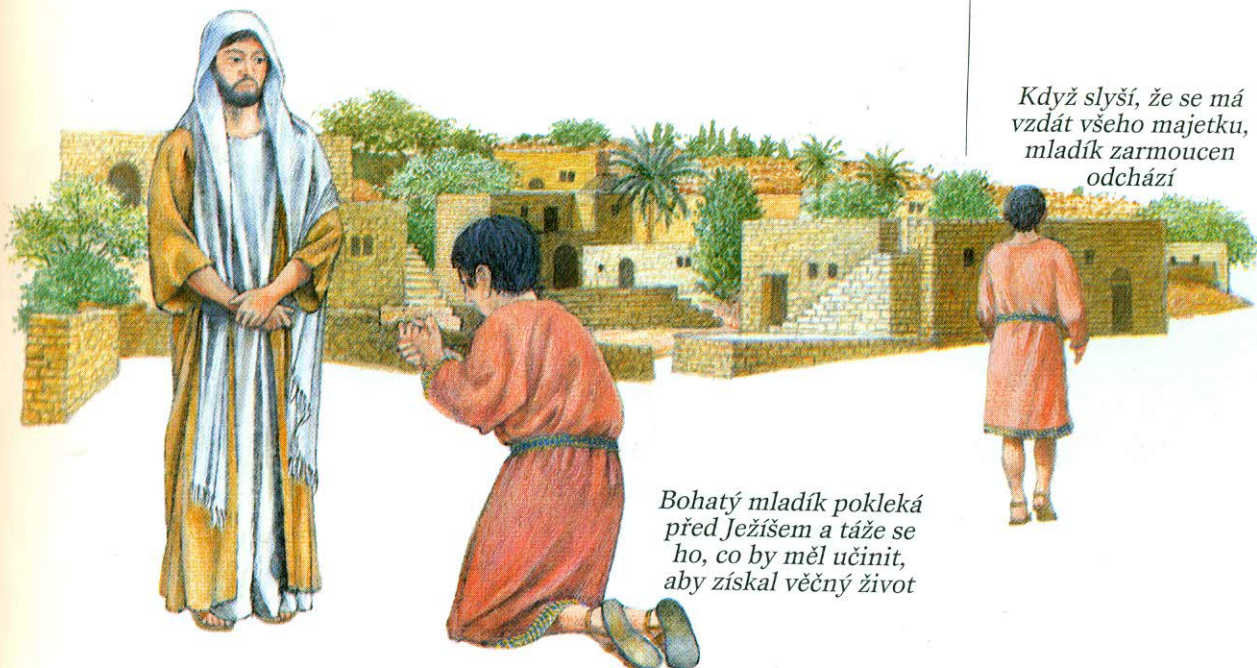
„Pak ti zbývá jen jediné: prodat vše, co ti náleží a rozdat peníze mezi chudé; potom přijď a následuj mne. Svůj poklad nalezeš v nebi.”

Mladý muž vypadal nešťastně, neboť měl velký majetek. Smutně se obrátil a odcházel. Ježíš za ním pohlédl s láskou, protože věděl, jak těžké je pro takového člověka vzdát se všeho, co vlastní. „Vidíte,” pravil ke svým učedníkům, „je snazší velbloudovi projít uchem jehly, než bohatému vejít do království Božího.”

„A co my?” otázal se Petr. „Opustili jsme všechno, domovy, rodiny, abychom šli za tebou.”

„Kdo učiní to, co jste učinili vy, dočká se mnohonásobné odměny jak na zemi, tak i v nebi,” ujistil je Ježíš.

„JEŽÍŠ JIM JEŠTĚ
JEDNOU ŘEKL:
„DÍTKY, JAK TĚŽKÉ
JE VEJÍT DO
KRÁLOVSTVÍ
BOŽÍHO! SNÁZE
PROJDE VELBLOUD
UCHEM JEHLY, NEŽ
ABY BOHATÝ VEŠEL
DO BOŽÍHO
KRÁLOVSTVÍ.”
MAREK 10, 24 – 25

*Když slyší, že se má
vzdát všeho majetku,
mladík zarmoucen
odchází*

*Bohatý mladík pokleká
před Ježíšem a táže se
ho, co by měl učinit,
aby získal věčný život*

Celník Zacheus

*Dav se shromažďuje okolo Ježíše,
ale Zacheus je příliš malý,
aby viděl přes lidi*

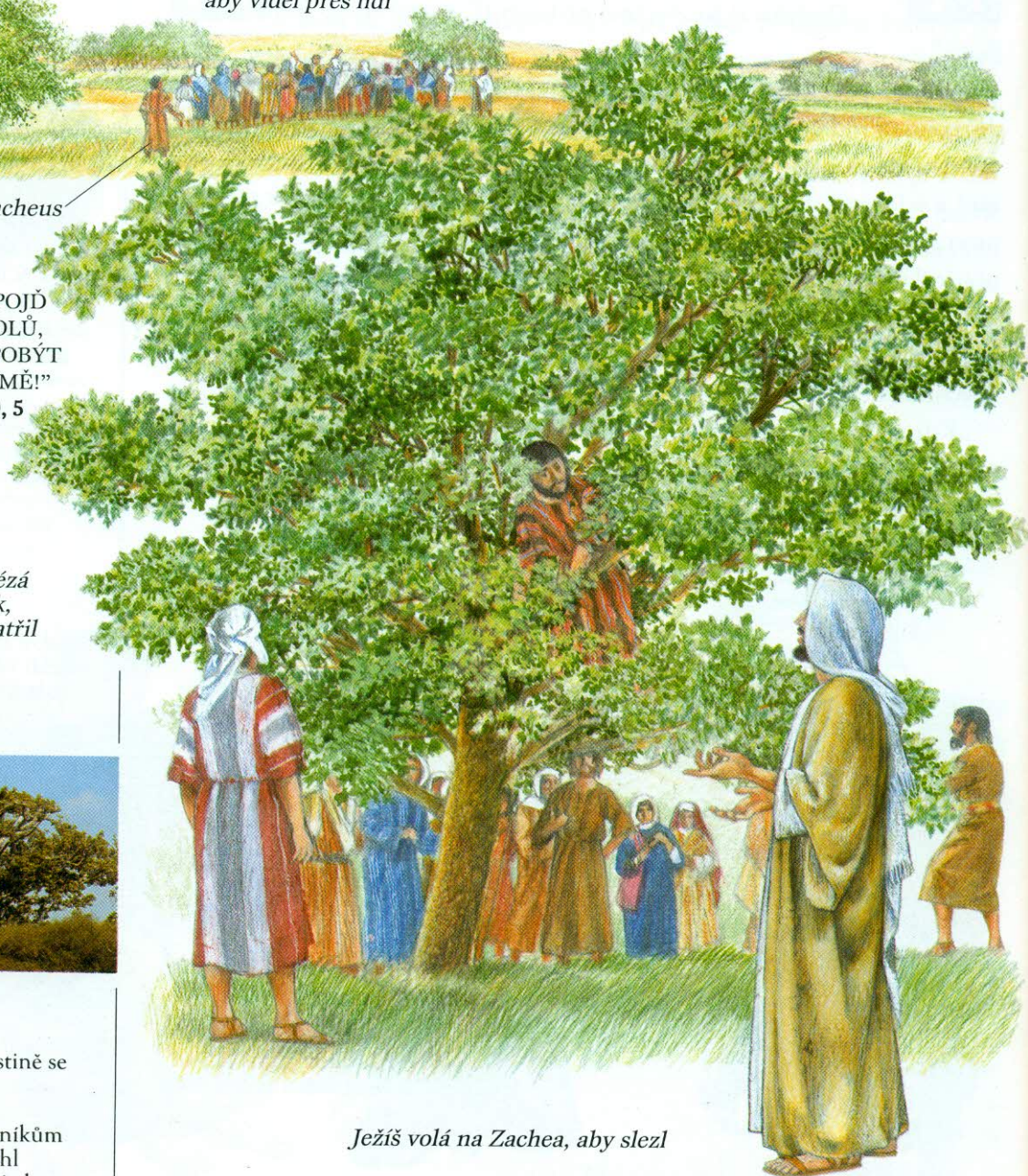
Zacheus

„ZACHEE, POJĎ
HONEM DOLŮ,
DNES CHCI POBÝT
V TVÉM DOMĚ!“
LUKÁŠ 19, 5

*Zacheus vylézá
na fíkovník,
aby Ježíše spatřil*

FIKOVNÍK
SYKOMORA
Podél cest v Palestině se často vysazovaly sykomory, aby poskytovaly poutníkům stín. Zacheus mohl snadno vylézt na jednu z níže položených větví.

Ježíš volá na Zachea, aby slezl

CELNÍK ZACHEUS

JEŽÍŠ PŘIŠEL DO JERICHA. Davem se k němu prodíral bohatý muž, vrchní celník jménem Zacheus. Byl dychtivý vidět Ježíše, ale protože byl malé postavy, nemohl projít zástupem, ani nemohl Pána spatřit kvůli lidem před sebou. Předběhl tedy zástup a vylezl do koruny fíkovníku sykomory, který stál vedle cesty. Zacheus věděl, že Ježíš tudy půjde.

Když procházel Ježíš pod stromem, vzhlédl a spatřil Zachea sedícího obkročmo na jedné z větví. „Zachee, pojď dolů! Zaveď mne do svého domu, chtěl bych u tebe chvíli pobýt,” řekl mu.

Zacheus běžel domů co nejrychleji, aby uchystal přivítání. Někteří lidi však počali dotčeně reptat. „Jak hrozné! On má být hostem u takového hříšníka!” říkali si.

Když Ježíš přišel k Zacheovu domu, Zacheus mu pravil: „Polovinu všeho, co je mé, dám chudým. A ošidil-li jsem někoho, splatím mu čtyřnásobkem částky, již jsem od něj nepoctivě vzal.”

Ježíš řekl: „Jedna duše dnes byla spasena!” Požehnal Zacheovi a vešel pln radosti k němu domů.

CELNÍK

V Ježíšově době se vybírání daní bankovní obchody i směna peněz odehrávaly pod širým nebem, jak to vidíme na tomto kamenném reliéfu ze 3. století po Kristu. Celníci si postavili prosté dřevěné stoly a lidé k nim přistupovali, aby zaplatili daně a poplatky. Židé neměli celníky v lásce, protože ti pracovali pro Římany a také často podváděli. Tím, že se přátelsky stýkal i s celníky, Ježíš ukazoval, že jeho poselství je pro všechny lidi.

Zacheus vítá Ježíše ve svém domě a říká, že rozdá polovinu všeho majetku chudým

Dělníci na vinici

Skupina dělníků je najata pro práci na vinici

Během dne jsou najímáni další dělníci

Dělníci najatí jako první reptají, protože jsou zaplaceni stejně jako ti, kdo přišli později

majitel vinice

VINICE

Tyto ženy třídí a balí hrozny na vinici nedaleko Betléma. Za Ježíšova života byly v Palestině vinice běžné. Vinná réva se vysazovala do řad a výhonky se obtáčely okolo tyčí. Každá vinice měla strážní věž, odkud mohl hlídač pozorovat, zda na vinici nejsou zloději, zvířata či ptáci. Bohatí hospodáři si najímali na vinobraní dělníky.

JEŽÍŠ JEDNOU VYPRÁVĚL podobenství o muži, kterému náležela velká vinice. Jednoho dne vyšel ten hospodář na tržiště a najal několik dělníků, jimž nabídl zaplatit za denní práci jeden denár pro každého. O něco později tentýž muž uviděl skupinku lidí nečinně stojících. „Jděte, a pracujte na mé vinici,” řekl jim a oni s radostí jeho nabídku přijali.

Ještě třikrát během dne vyšel hospodář najmout další dělníky, dokud se slunce nesklonilo k západu. Den pomalu končil.

Večer řekl pán svému správci, aby všechny dělníky svolal a zaplatil jim jejich mzdu. „Nejprve vyplat ty, kteří začali pracovat jako poslední,” pravil mu. „Každému dej jeden denár.”

Když však ti, kdo se v horku lopotili od časného rána, viděli, že nedostanou více než ti, kteří začali s prací až koncem dne, bouřili se. „Pracovali jsme mnohem déle, a tak si zasloužíme víc,” říkali.

Hospodář však pravil: „Nabídl jsem každému z vás denár a vy jste souhlasili. V svých očích jste si rovni.”

A tak i v království nebeském ti, kdo přijdou k Bohu později, jsou stejně milováni a ceněni jako ti, kdo s ním byli vždy.

Svatební hostina

JEDNOHO VEČERA, když stoloval Ježíš v domě bohatého farizea, vypravoval toto podobenství, aby vysvětlil království nebeské: Jeden král chystal znamenitou hostinu u příležitosti svatby svého syna. Když bylo vše připraveno, vyslal služebníky, aby sezvali hosty. Žádný z pozvaných ale nepřišel. Sluhové tedy vyšli znovu, avšak každý ze zvaných si našel omluvu, proč nemůže přijít.

První řekl: „Koupil jsem právě nové spřežení volů a chci s nimi pracovat na mém hospodářství.“

Druhý pravil: „Musím si prohlédnout kus půdy, který jsem právě pořídil.“

Třetí řekl: „Zrovna jsem se oženil, nemohu přijít.“

Král se rozhněval: „Ti, kteří opovrhli mým pozváním, ho nebyli hodni.“ Dal potom rozkazy, aby byli vyzváni všichni žebráci, nemocní i slepí z celého okolí. „Zasednou u mého stolu a budou se veselit se mnou na hostině,“ řekl král.

Později téhož večera, když král procházel mezi hosty, povšiml si jednoho člověka, který nebyl oblečen na svatbu. „Proč jsi přišel oslavovat svatbu v takovém oděvu?“ otázal se ho. Muž se však nezmohl na slovo. „Vyžeňte ho ven do temnot!“ přikázal král.

Ježíš pravil: „Mnozí jsou tak pozváni do království Božího, ale jen ti, kteří přijdou ve správném duchu, budou vpuštěni.“

Jeden host nejde na svatební hostinu, protože chce pracovat s novým volským spřežením

Další host si chce prohlédnout svůj nový kus půdy

Jiný host říká, že se zrovna oženil

Pak jsou sezváni na svatební hostinu žebráci, nemocní a slepí

Král vyhání hosta, který není vhodně oděn

Moudré a pošetilé dívky

BY ZNOVU VYLOŽIL království nebeské, vyprávěl Ježíš následující příběh.

Na svatební hostině bylo deset mladých žen, které večer vyšly před dům, aby čekaly na příchod ženichova průvodu. Všechny si vzaly s sebou lampy. Pět z těchto dívek bylo rozumných, pět pošetilých. Ty rozumné si vzaly i nádobky s olejem, pošetilé nikoliv.

Ženich se opozdil, a tak jedna po druhé usínaly. Uprostřed noci bylo slyšet křik: „Ženich přichází! Rychle, jděte mu naproti!“ Dívky vstaly a spěšně dávaly do pořádku lampy, než vyjdou do tmy. Pět pošetilých shledalo, že jim lampy vyhasly, protože se jim nedostávalo oleje. „Dejte nám trochu oleje,“ žádaly na těch moudrých. „Kdybychom se s vámi rozdělily, olej by nevystačil vám ani nám. Musíte si dojít koupit,“ odpověděly rozumné dívky.

Pět pošetilých dívek odešlo, aby si koupily olej, a zatímco byly pryč, ženich přišel. Moudré dívky ho uvítaly a on je vzal s sebou na svatbu a zavřel za sebou dveře.

Když se ty pošetilé vrátily, zatloukly na zavřené dveře: „Pane, pane, pusť nás dovnitř!“ Ženich však odpověděl: „Neznám vás, proto vás nemohu vpustit.“

„Buďte tedy připraveni, neboť nevíte, kdy přijde konec světa,“ pravil Ježíš.

*Deset dívek usnulo,
když čekaly na
ženicha*

*Pět rozumných má
s sebou olej
do lamp*

*Pět pošetilých
nemá nic*

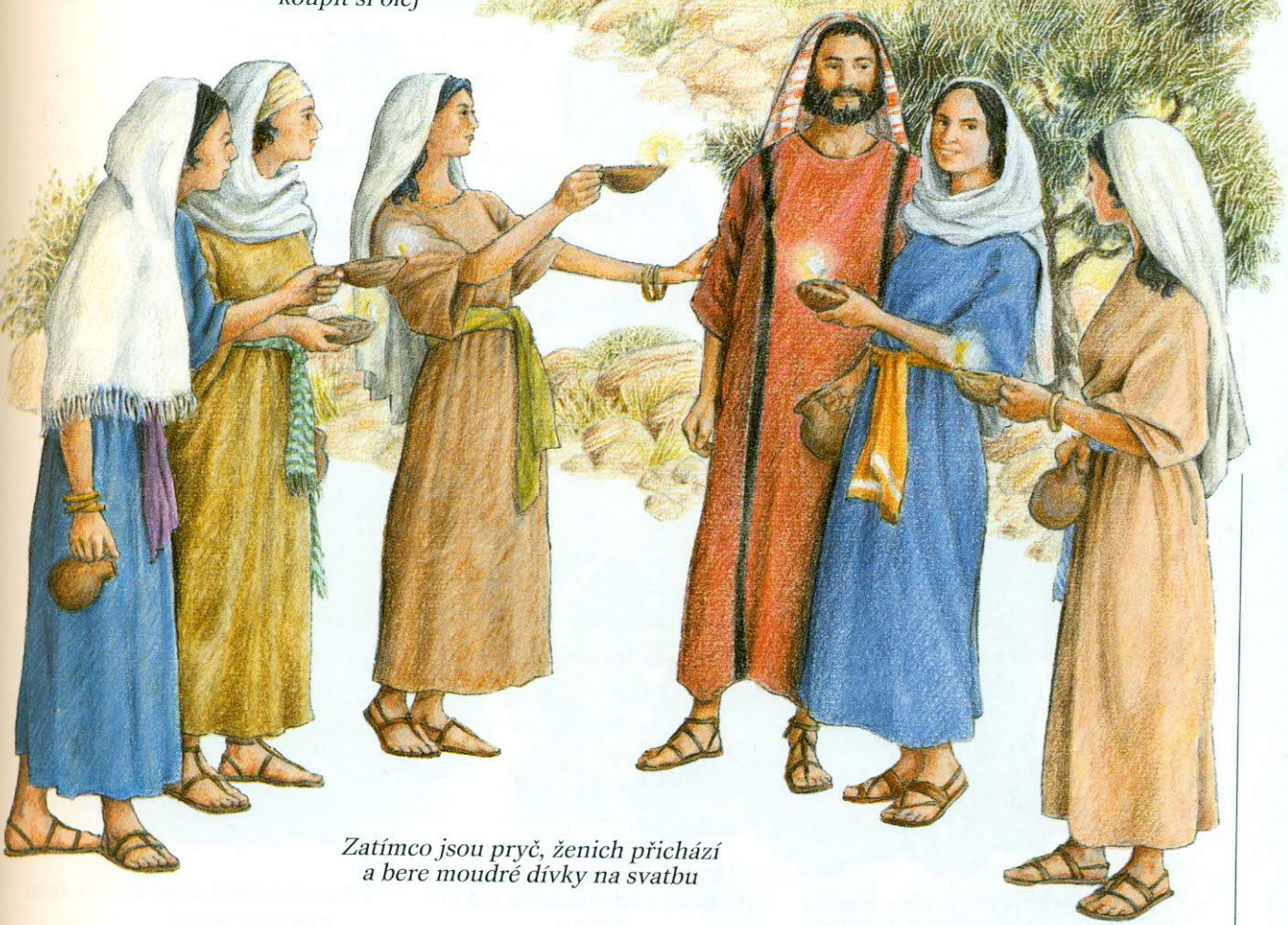
OLEJOVÁ LAMPA

Lampičky, z nichž jednu vidíme na obrázku, byly v době Ježíšově obvyklé. Olej se naléval do otvoru uprostřed a knot se zapouštěl do otvoru na straně. Olej vystačil asi na tři hodiny, a tak bylo důležité mít po ruce jeho zásobu.

MOUDRÉ A POŠETILÉ DÍVKY

*Pět pošetilých odchází
koupit si olej*

*Zatímco jsou pryč, ženich přichází
a bere moudré dívky na svatbu*

Podobenství o hřivnách

Pán dává částku peněz každému ze svých tří služebníků

Prvnímu dává pet hřiven, druhému dvě a třetímu jednu

„TEN, KTERÝ PŘIJAL JEDNU, ŠEL, VYKOPAL JÁMU A UKRYL PENÍZE SVÉHO PÁNA.”
MATOUŠ 25, 18

JEŽIŠ VYPRÁVĚL PODOBENSTVÍ, v němž přirovnal království nebeské k muži, který se chystal na dalekou cestu a dal služebníkům na starost svůj majetek. Každému z nich svěřil jistou částku peněz.

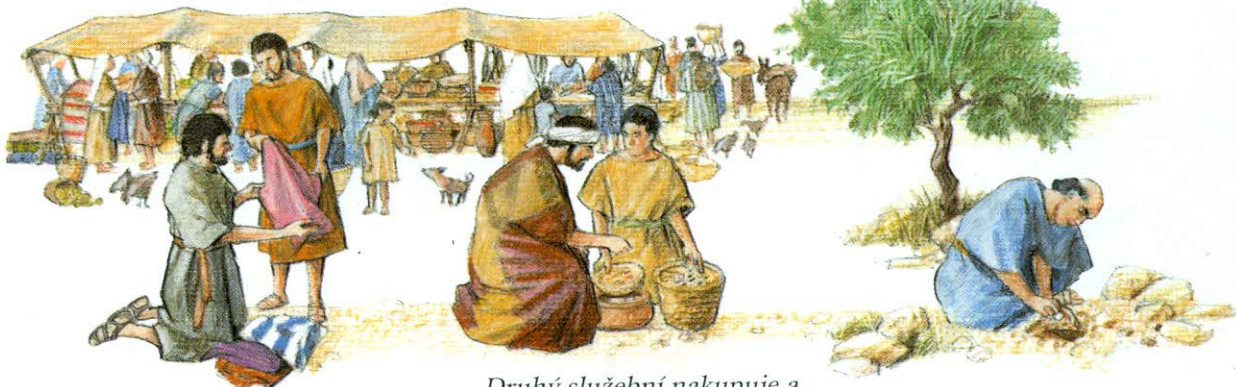
Prvnímu a nejstaršímu z nich dal pět hřiven, druhému dvě a třetímu jednu, každému podle jeho schopností.

První služebník vzal svých pět hřiven a prodával i nakupoval tak chytře, že zanedlouho částku zdvojnásobil.

Druhý služebník si počínal stejně a také on dosáhl dvojnásobku. Třetí služebník však pooděšel, vykopal v zemi jámu a svou hřivnu do ní zasypal.

Zanedlouho se jejich pán vrátil a ptal se jich, co s penězi udělali. Pochválil první

dva služebníky za to, že získali co nejvíce z toho, co dostali. „Jste dobří a věrní služebníci,” pravil jim. „Byli jste věrní nad málem – dám vám tedy do opatrování mnoho.”

První služebník obchoduje a získá tak dvojnásobek svých pěti hřiven

Druhý služebník nakupuje a prodává a zdvojnásobí své dvě hřivny

Třetí služebník kope jámu v zemi a ukrývá tam svou hřivnu

PODOBENSTVÍ O HŘIVNÁCH

Když však přišel třetí služebník, přinesl svou jedinou hřivnu a vyprávěl, že své mince jednoduše zakopal do země. Pán se velmi rozlobil: „Jak hloupý a nevděčný jsi! Mohls peníze dát alespoň peněžníkům, aby přinesly úroky!“ A rozkázal, aby služebníka vyhnali z domu a jeho jedinou hřivnu mu vzali a přidali služebníkovi, který jich měl už deset.

Tak i my se musíme snažit získat co nejvíce z toho, co nám Bůh dává, abychom byli připraveni vstoupit do království nebeského.

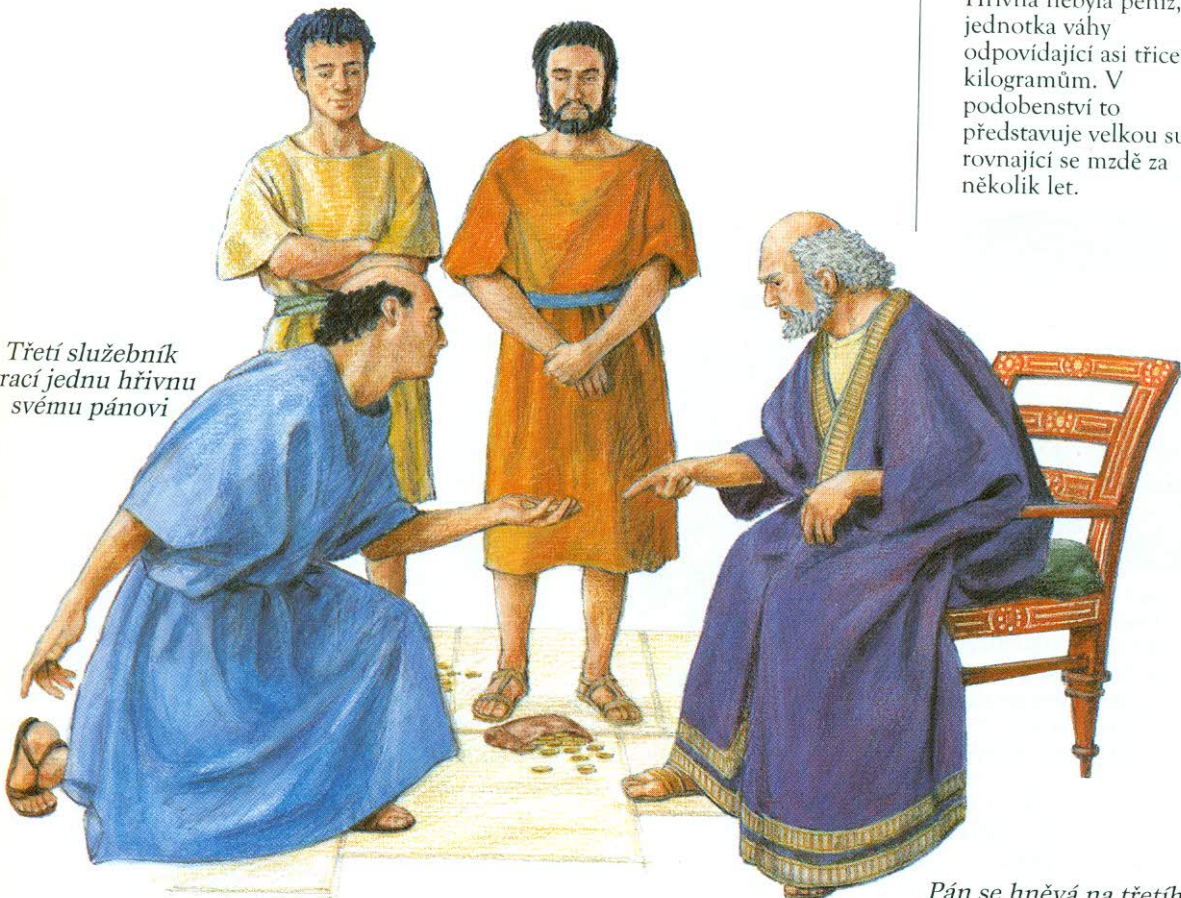
První dva služebníci jsou pochváleni za to, že získali ze svěřeného co nejvíce

Třetí služebník vrací jednu hřivnu svému pánovi

PENÍZE

Stříbrné mince nahoře jsou římské denáry, které se používaly za Ježíšových dob. Denár měl hodnotu asi jednodenního výdělku. Na jedné straně mince byla vyražena hlava římského císaře. Hřivna nebyla peníz, ale jednotka váhy odpovídající asi třiceti kilogramům. V podobenství to představuje velkou sumu, rovnající se mzdě za několik let.

Pán se hněvá na třetího služebníka, že se svými penězi nic nepodnikl

Ježíš vjíždí do Jeruzaléma

Dva z Ježíšových učedníků nalézají oslici s oslátkem a odvádějí oslátko k Ježíši

OSLICE A OSLÁTKO
V biblických dobách šlechta a příslušníci panovnického rodu jezdili v mírových časech spíš na oslech než na koních, kteří byli spojeni s představou bojů a válek. Když Ježíš vjížděl do Jeruzaléma na oslátku, splnil tak proroctví Starého zákona o tom, že král přijede v míru a pokoře do Jeruzaléma.

JEŽÍŠ S UČEDNÍKY byli na cestě do Jeruzaléma. Když byli blízko Betfage u Olivové hory, která nebyla od města příliš vzdálena, poslal Ježíš dva ze svých učedníků do vesnice. „Naleznete tam oslici i s oslátkem,” řekl jim. „Odvažte to oslátko a přiveďte je sem. Kdyby vám někdo bránil, povězte ‚Pán je potřebuje‘ a oni vás nechají s pokojem.”

Ježíš jede do Jeruzaléma na mladém oslu

Zástupy lidí se sbíhají okolo Ježíše, zpívají a volají chválu

Ježíšova cesta je vystlána palmovými ratolestmi

JEŽÍŠ VJÍŽDÍ DO JERUZALÉMA

Učedníci udělali jak Ježíš pravil. Když se navrátili s oslátkem, rozprostřeli mu na hřbet místo sedla své pláště. Na oslátku dosud ještě nikdo nejel, ale když na ně Ježíš vsedl, šlo povolně a poslušně. A tak Syn Boží cestoval do Jeruzaléma na oslu.

Jak ho lidé viděli přijíždět, prostírali mu na zem své pláště, trhali palmové ratolesti a vystylali jimi cestu. Davy se sbíhaly před ním i za ním a lidé zpívali a volali k nebesům chválu.

„Požehnaný je syn Davidův! Požehnaný ten, kdo přichází ve jménu Páně! Pokoj na zemi a sláva na výsostech!”

Ježíš s následovníky procházejí branou do Jeruzaléma

Když už byl blízko Jeruzaléma, dal se Ježíš do pláče, protože věděl, že nadejde čas zkázy celého města.

Vjel do města branou, zamířil ke chrámu a učedníci ho následovali. Lid jeruzalémský užasl nad takovým průvodem. „Kdo je ten muž?” ptali se jeden druhého. „Proč mu mají náležet takové pocty?”

„To je Ježíš,” dostalo se jim odpovědi. „Je to velký prorok z Nazareta v Galileji.”

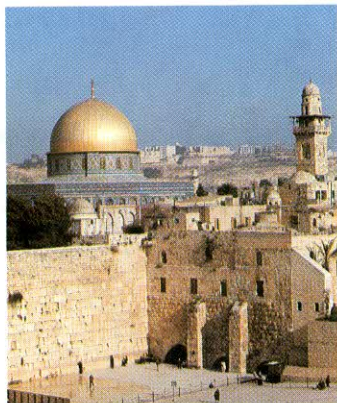
PALMOVÉ RATOLESTI
Lidé házeli Ježíšovi na cestu palmové ratolesti. Tyto dlouhé zpeřené listy, které vypadají jako větve, vyrůstají z vrcholu dlouhého, štíhlého kmene palmy datlové. Palmové ratolesti symbolizovaly pokoj a vítězství.

„POŽEHNANÝ,
KTERÝ PŘICHÁZÍ VE
JMÉNU
HOSPODINOVĚ!
HOSANNA NA
VÝSOSTECH!”
MATOUŠ 21, 9

SVATÉ MĚSTO
Jeruzalém je svatým městem Židů, křesťanů i muslimů. Každoročně tam přijíždí mnoho poutníků. Na obrázku nahoře kráčí řecký ortodoxní kněz po cestě zvané Via Dolorosa v jeruzalémském Starém Městě; věří se, že po této cestě nesl Ježíš svůj kříž.

Ježíš a prodavači v chrámu

ZÁPADNÍ ZEĎ (ZEĎ NÁŘKŮ)

Před Skalním dómem, muslimskou mešitou, stojí Západní zeď. Je jedinou zachovalou částí Herodova chrámu.

„MŮJ DŮM BUDE
ZVÁN DOMEM
MODLITBY, ALE VY
Z NĚHO DĚLÁTE
DOUPĚ LUPÍČŮ.“
MATOUŠ 21, 13

JEŽÍŠ PŘIŠEL do jeruzalémského chrámu. Nádvoří bylo tržištěm, kde lidé obchodovali, směňovali peníze a smlouvali ceny dobytka. Ježíš v hněvu zpřevracel stoly směnárníků, takže se mince rozkutálely po zemi. Vyhnal také obchodníky s voly a ovceci. „Dům Boží je domem modlitby, vy však jste z něj učinili doupe zlodějů!“ zahřměl.

Jakmile byl chrám vyčištěn, začali k Ježíši přicházet lidé, aby je uzdravoval. Když však velekněží a zákoníci viděli dychtivé zástupy obklopující Ježíše a když uslyšeli děti zpívat „Hosanna synu Davidovu!“ znepokojilo je to. „Viš, co ty děti zpívají?“ tázali se ho.

„Ano,“ odpověděl Ježíš. „Což jste nikdy v Písmech nečetli, že nevinné děti chválí Boha nejlépe?“

Ježíš pak odešel do Betanie, kde přenocoval a druhého dne se i s učedníky vrátil a začal v chrámě učit. Velekněží i zákoníci již na něj čekali. „Kdo ti dal svolení, abys sem přišel a učil tu?“ datazovali se ho.

Na nádvoří chrámu se shromažďují obchodníci

JEŽÍŠ A PRODAVAČI V CHRÁMU

Ježíš jim odpověděl: „Položím vám jednu otázku a zodpovíte-li ji, povím vám, kdo mě zmocnil. Táže se: Byl to Bůh či lidé, kdo dal Janovi právo křtít?“

Kněží byli zmateni: „Odpovíme-li, že ho pověřil Bůh, zeptá se nás, proč jsme mu neuvěřili. A řekneme-li, že to byli lidé, zástup se obrátí proti nám a ukamenuje nás, neboť lid hledí na Jana jako na proroka.“

Pravili tedy Ježíšovi: „Nedokážeme odpovědět.“ A Ježíš jim řekl: „Pak ani já vám nepovím, čím mocí tu jsem.“

VÁHY

V době Ježíšově penězoměnci a obchodníci používali váhy podobné těmto římským bronzovým na vážení peněz a zboží. Směnárníci směňovali cizí měnu za šekely pro použití v chrámu. Často přicházeli k nepoctivému zisku, a na to právě narážel Ježíš, když je vyháněl z chrámu.

Ježíš vyhání obchodníky z chrámu

Velekněží a zákoníci vidí Ježíše neradi

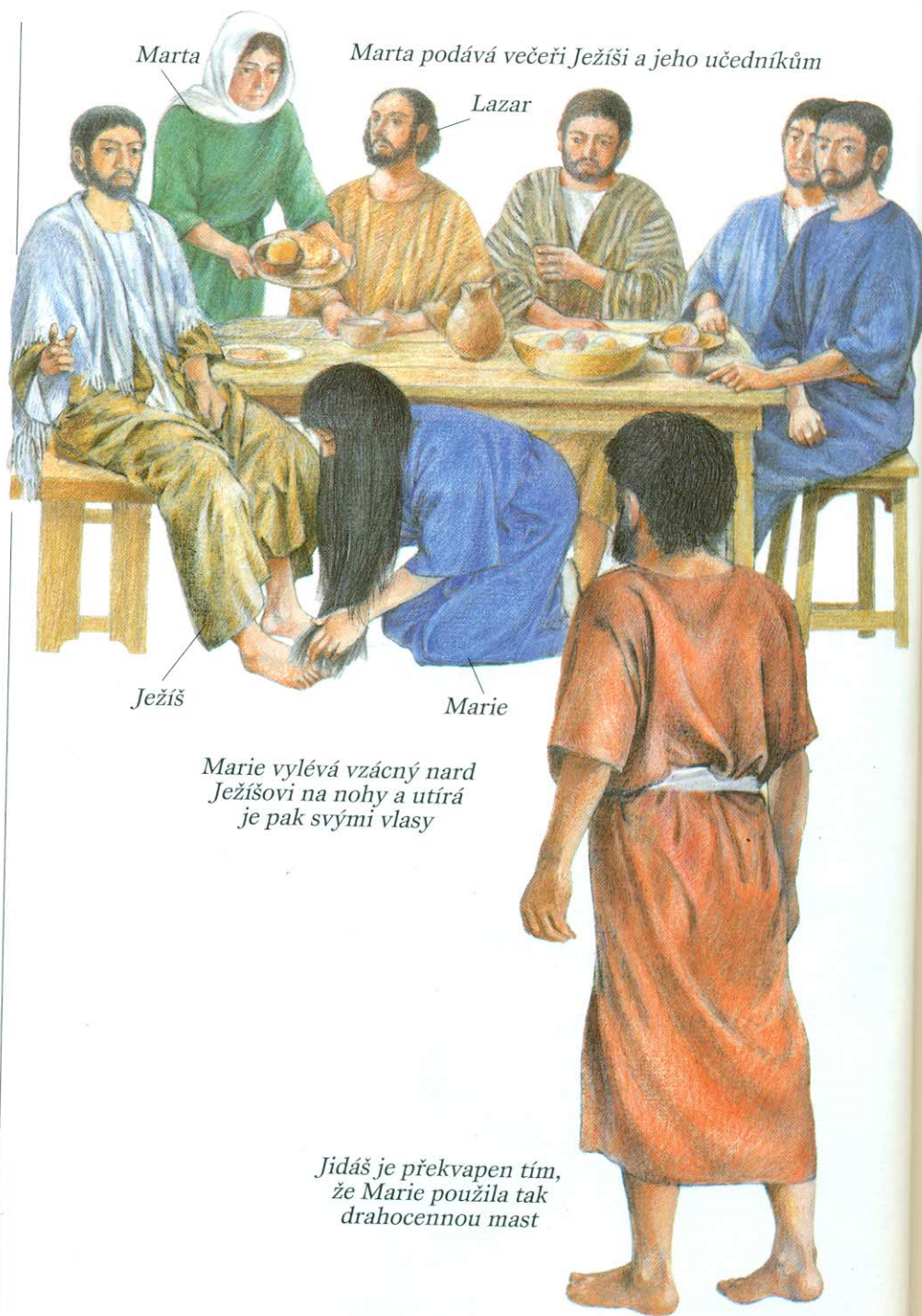
Jidáš umlouvá zrazení Ježíše

NARD
Vonný olej z nardu, kterým pomazala Marie Ježíše, se získává ze sušených kořenů a stonků rostliny nardu. Nard roste v Himaláji v Indii.

DRAHOCENNÝ DAR
Nard se do Palestiny dovážel v alabastrových nádobách, jakou vidíme na obrázku. Když Marta rozbila nádobku a pomazala Ježíše cennou mastí, byla to pocta vzácnému hostu. Nard se také používal na pomazání těla před pohřbem.

Marta

Marta podává večeři Ježíši a jeho učedníkům

Lazar

Ježíš

Marie

Marie vylévá vzácný nard Ježíšovi na nohy a utírá je pak svými vlasy

Jidáš je překvapen tím, že Marie použila tak drahocennou mast

JIDÁŠ UMLOUVÁ ZRAZENÍ JEŽÍŠE

BYLO ŠEST DNÍ před svátkem Pěsnic. Ježíš s učedníky odešel do Betanie, vesničky nedaleko Jeruzaléma. Šli navštívit dům Ježíšových přátel, Marie, Marty a jejich bratra Lazara, jehož Ježíš před časem vzkřísil z mrtvých.

Marta je s radostí uvítala a na Ježíšovu počest připravila večeři. Ježíš a učedníci zasedli k hostině a Marta je obsluhovala. K Ježíšovi pak přistoupila Marie nesoucí alabastrovou nádobku s olejem z nardu. Rozbila ji, potřela jemně Ježíšovy nohy tou chladivou mastí a otřela je svými vlasy. Celý dům se záhy naplnil vzácnou vůní.

Jidáš Iškariotský, jeden z dvanácti učedníků, byl rozhořčen, že Marie použila tak drahocennou věc. „Mohla jsi raději tu věc prodat a dát všechny utržené peníze chudým! Ta mast má cenu celoroční mzdy dělníka,“ pravil jí zlostně.

„Nech ji,“ řekl mu Ježíš. „Vykonala na mně dobrý skutek. Chudé budete mít okolo sebe stále, mne však ne. Pomazáním touto vonnou mastí mne připravuje pro den mého pohřbu. To, co učinila, nebude nikdy zapomenuto.“

Kněží, zákoníci i starší, kteří byli členy židovské rady, sanhedrínu, se mezitím shromáždili u domu velekněze Kaifáše. Hledali záminku, proč Ježíše zatknout a poslat na smrt, neboť se velice obávali jeho vlivu na lid. Jidáš k nim potají přišel a domlouval s nimi, jak by jim ho zradil. „Co mi dáte, vydám-li vám ho do rukou?“ tázal se jich. „Třicet stříbrných,“ určili.

Jidáš s tím souhlasil, a tak mu Kaifáš odpočítal na ruku třicet stříbrných, jeden peníz po druhém.

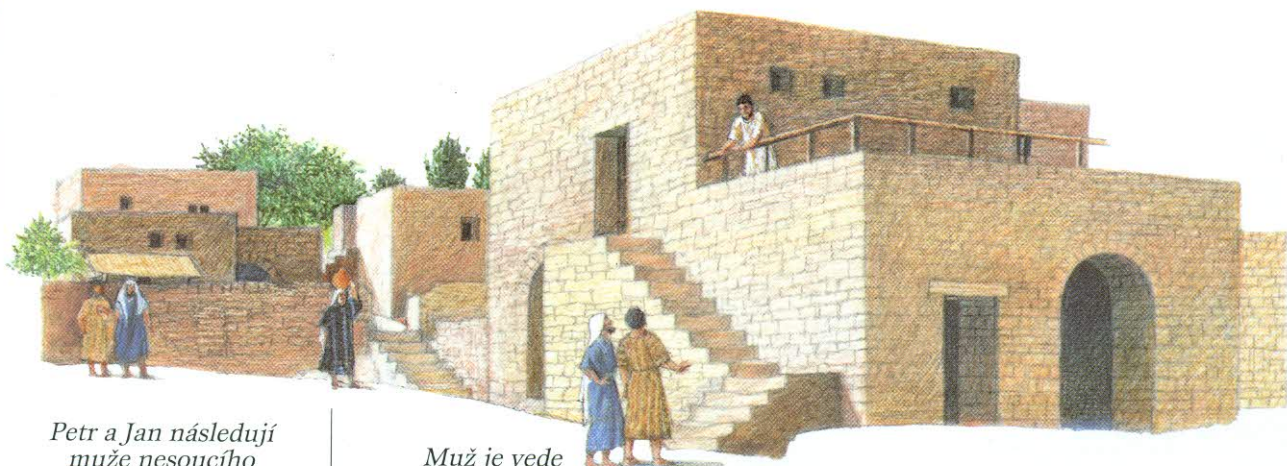
Od té chvíle byl Jidáš s Ježíšem neustále a čekal jen na svou příležitost, aby ho vydal židovské radě.

„TEHDY ŠEL JEDEN
ZE DVANÁCTI,
JMÉNEM JIDÁŠ
IŠKARIOTSKÝ,
K VELEKNĚŽÍM A
ŘEKL: „CO MI DÁTE?
JÁ VÁM HO ZRADÍM.“
ONI MU URČILI
TŘICET
STŘÍBRNÝCH.“
MATOUŠ 26, 14 – 15

*Jidáš souhlasí s tím,
že vydá Ježíše do
Kaifášových rukou za
třicet stříbrných*

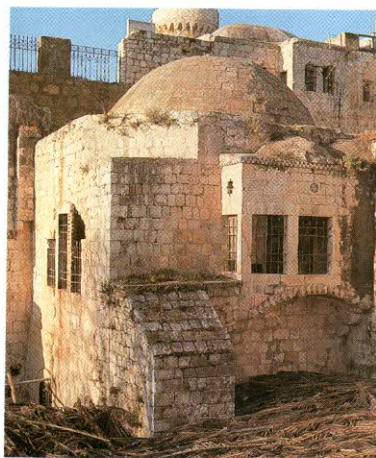
Příprava na Přesnice

Petr a Jan následují muže nesoucího džbán vody

Muž je vede do domu

Petr a Jan žádají majitele domu, aby je zavedl do horní místnosti

HORNÍ MÍSTNOST

O „horní místnosti“ se podle tradice věří, že je to coenaculum neboli „večeřadlo“, jak je vidíme na obrázku; nyní je součástí muslimské mešity na hoře Sión v Jeruzalémě. Bohatí lidé často vyhradili horní místnost pro zábavu hostů.

B YLO NĚKOLIK DNÍ před Přesnicemi a Ježíš věděl, že je blízko doba, kdy opustí tento svět i lidi, které miloval, aby odešel ke svému Otci na nebesích.

Učedníci se přišli Ježíše zeptat, kde mají připravit velikonoční večeři. Ježíš řekl Petrovi a Janovi, aby se odebrali do Jeruzaléma: „Spatříte tam muže se džbánem vody. Jděte za ním a promluvte s majitelem domu, do něhož vejde. Požádejte, aby vám ukázal místnost, kde váš učitel se svými učedníky oslaví Přesnice. On vás odvede do velké horní místnosti, v níž bude vše, co potřebujete. Zůstaňte tam a připravte tabuli.”

Dva učedníci učinili přesně tak, jak jim Ježíš řekl, a když bylo vše uchystáno, přišel se zbývajícími učedníky do domu a vešel do horní místnosti.

Ježíš si potom uvázal okolo pasu ručník. Nalil do umyvadla vodu, poklekl před každým z dvanácti učedníků, omýval jim nohy a utíral je ručníkem. Když přišel k Petrovi, ten se vzpíral: „Proč to děláš, Pane?“ tázal se. „Nemohu dovolit, abys klečel a umýval mi nohy.”

Ježíš pravil: „Nenecháš-li mne umýt tvé nohy, nebudeš mít se mnou podíl.”

PŘÍPRAVA NA PŘESNICE

„Umyj tedy nejen mé nohy, ale i ruce a hlavu, Pane!” řekl Petr.

Když skončil umývání, posadil se a řekl učedníkům: „Nyní, když vám váš Pán umyl nohy, měli byste i vy umývat nohy jeden druhému. Dal jsem vám příklad a vy se máte k sobě navzájem chovat s pokorou a laskavostí.”

MYTÍ NOHOU

Za Ježíšova života bylo zvykem, že si lidé omývali nohy od prachu před vstupem do domu. Obvykle to bylo úkolem služebníkům. Když Ježíš omýval nohy učedníkům, učil je sloužit jeden druhému tak, jak sloužil on jim.

*Učedníci se shromáždili
v horní místnosti*

*Ježíš umývá nohy každému
z učedníků*

*Petr nechce, aby mu Ježíš
myl nohy*

Poslední večeře

„KDYŽ JEDLI, VZAL
CHLĚB, POŽEHNAL,
LÁMAL A DÁVAL JIM
SE SLOVY: „VEZMĚTE,
TOTO JEST MÉ TĚLO.”

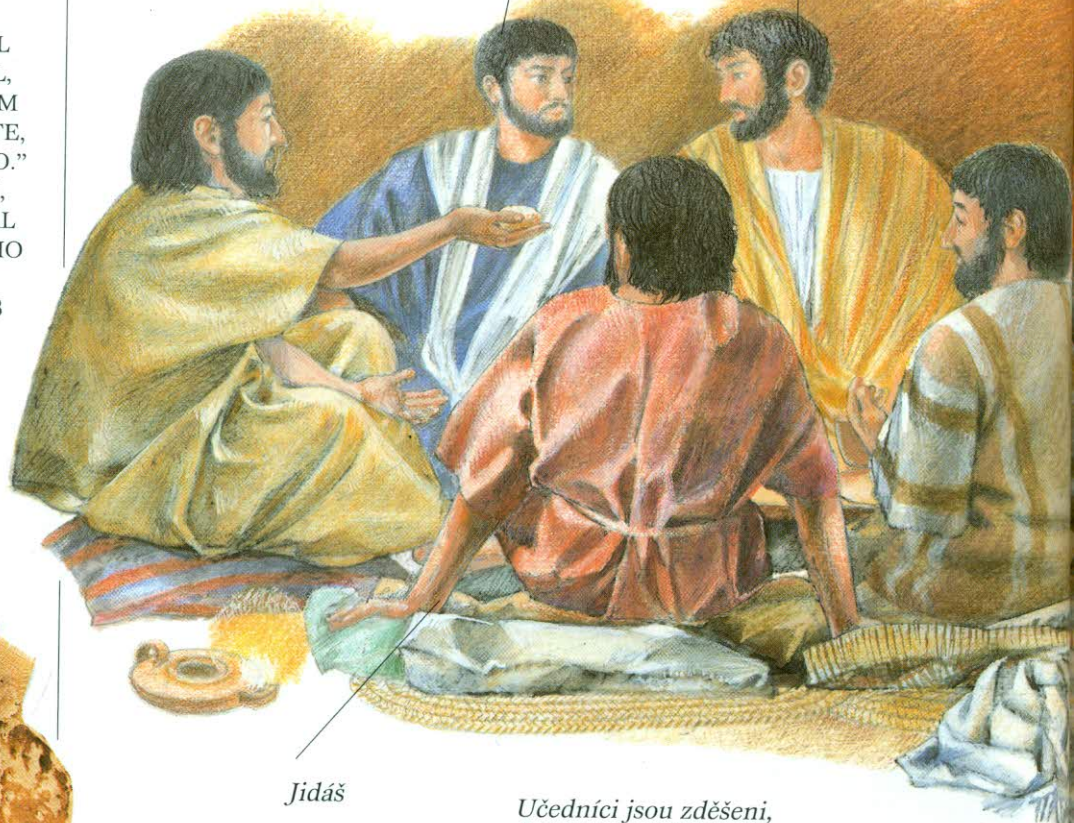
PAK VZAL KALICH,
VZDAL DÍKY, PODAL
JIM HO A PILI Z NĚHO
VŠICHNI.”

MAREK 14, 22 – 23

Ježíš žehná chléb, láme jej
a dává učedníkům

Jan

Petr

Jidáš

Učedníci jsou zděšeni,
když jim Ježíš říká, že
jeden z nich ho zradí

CHLĚB A VÍNO

Když se Ježíš dělil o velikonoční chléb a víno s učedníky, překvapil je tím, že hovořil o svém těle a krvi. Křesťané dnes jedí chléb a pijí víno na paměť Ježíšovy smrti.

JEŽÍŠ S UČEDNÍKY zasedli k velikonoční večeři. Ježíš požehnal chléb a lámaje jej pravil: „Vezměte a jezte, neboť je to mé tělo.” Potom požehnal víno a dal kolovat svůj pohár: „Pijte, neboť to je má krev.”

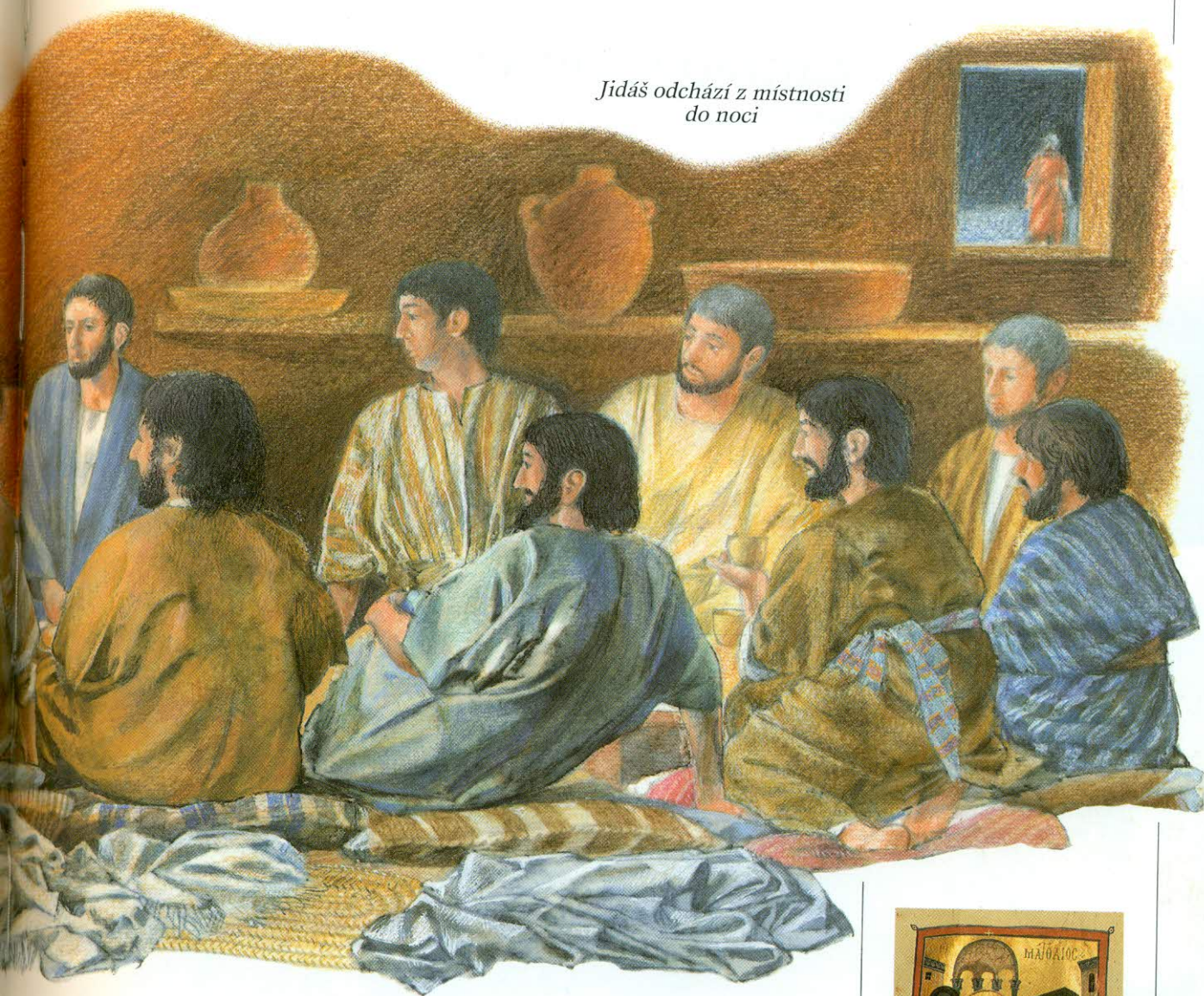
Potom pohlédl po řadě na každého ze svých učedníků a v tváři měl smutek: „Jeden z vás, kteří tu sedíte, mne zradí.”

Učedníci se zhrozili a hleděli jeden na druhého s úlekem. „Jsi to ty?” dotazovali se mezi sebou. „Je to on? Jsem to já?”

Petr zašeptal učedníkovi sedícímu vedle Ježíše: „Zeptej se Mistra, ko-

POSLEDNÍ VEČEŘE

*Jidáš odchází z místnosti
do noci*

ho má na mysli." Učedník, jehož Ježíš nejvíce miloval, se k Mistrovi naklonil a otázel se: „Pane, který z nás to je?”

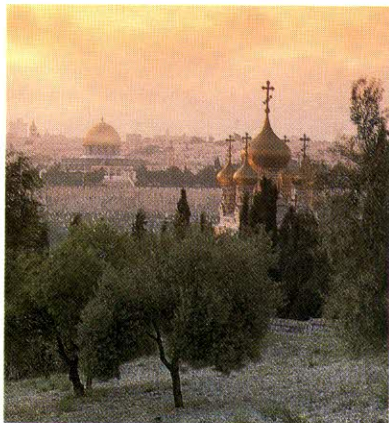
„Ten, kterému podám tento chléb,” odpověděl Ježíš. Vzal potom skývu chleba, omočil ji v mise před sebou a podal Jidášovi Iškariotskému. „Učiň, co máš učinit,” pravil mu, ale udělej to rychle.”

Jidáš vyskočil od stolu a vyšel z místnosti do noční tmy.

JAN
Učedník sedící u večeře
blízko Ježíše, je v Janově
evangelii popsán jako
„Učedník, kterého Ježíš
miloval”. Mohl to být
Jan sám.

Zahrada Getsemane

OLIVOVÁ HORA

Olivová hora leží východně od Jeruzaléma, na druhou stranu od místa, kde býval Herodův chrám a kde dnes stojí Skalní dóm. Ježíš projevil svou lidskou stránku, když v modlitbách na Olivové hoře bojoval s pochybnostmi a odhodlal se k nadcházející smrti.

OLIVOVÝ HÁJ

Olivovníky mají dlouhý život a plodí i stovky let. Zahrada Getsemane ležela kdesi v olivovém háji na Olivové hoře, přesné místo však není známo.

JEŽÍŠ S UČEDNÍKY kráčeli do zahrady zvané Getsemane. Bylo to tiché místo na Olivové hoře, které znali a milovali. „Počkejte zde, já půjdu a budu se modlit,” řekl Ježíš. Vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. „Mé srdce je plné smutku,” pravil jim. „Bděte se mnou.”

Ježíš pooděšel, padl tváří k zemi, aby se modlil v bolestném zármutku.

*Petr, Jakub a Jan usínají,
zatímco se Ježíš modlí*

*Ježíš se modlí
k Bohu
pln bolesti*

„Otče, odejmi ode mne tento kalich utrpení. Vždy tě však budu poslušen. Necht' se stane tvá vůle, ne má.”

Vrátil se potom ke třem učedníkům a našel je spící. „Což jste nemohli bdít jen jedinou hodinu?” otázal se jich. „Bděte se mnou, zatímco se budu modlit.”

A odešel opět, aby se modlil. Učedníci upadli znovu do spánku. Tak bylo i potřetí. Ježíš poté pravil: „Nuže, nadešla již hodina. Zrádce je zde!”

Když mluvil, přiblížil se Jidáš a s ním množství mužů vyslaných veleknězem. Všichni byli ozbrojeni meči a holemi a nesli planoucí po-

ZAHRADA GETSEMANE

chodně. Jidáš přistoupil k Ježíši a políbil ho na tvář. Bylo to předem smluvené znamení. Ihned se Ježíše chopili dva ozbrojenci. Petr okamžitě tasil meč a utál jednomu z nich ucho. Ježíš ho však pokáral: „Vrať meč na místo. Kdybych potřeboval ochranu, poskytnul by mi ji můj nebeský Otec.” Pak se dotkl onoho muže a rána se mu zahojila.

Zděšení učedníci se obrátili k útěku. V davu byl také mladík, zahalený do kusu plátna. Ozbrojenci ho chtěli zatknout a chytili ho za oděv, on se jim však vysmekl a utíkal pryč nahý.

MAREK

V Markově evangeliu utíká pryč nahý muž, který byl účasten Ježíšova zatčení. Badatelé se domnívají, že tím mužem je Marek sám, protože jedině on se o příhodě zmiňuje.

*Mladík
utíká pryč
 nahý*

*Vojáci přicházejí
zatknout Ježíše*

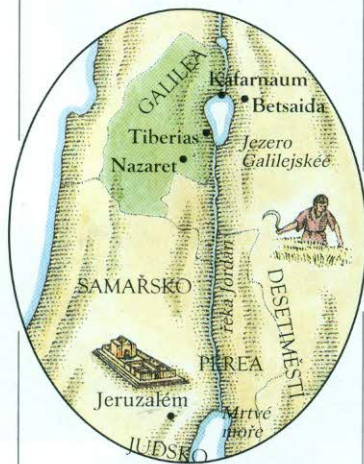
*Petr tasí meč a utíná
ucho jednomu
z vojáků*

Jidáš líbá Ježíše na tvář, aby dal znamení strážím

Petrovo zapření

JEŽÍŠOVY SCHODY
Po zatčení možná vedli Ježíše po těchto schodech z kamene, které pocházejí z 1. století po Kr. Schody vedou k místu, kde byl podle tradice Kaifášův dům.

GALILEA
Ježíš a všichni jeho učedníci kromě Jidáše pocházeli z Galileje, provincie v severní Palestině. Galilejci mluvili s typickým přízvukem a Judští na ně shlíželi svrchu.

Petr

Petr je tázán, zda zná Ježíše, a třikrát to popře

PETROVO ZAPŘENÍ

JEŠTĚ PŘEDTÍM, na Olivové hoře, řekl Ježíš svým učedníkům, že ho zradí ještě než noc skončí. Petr to popíral, tvrdil, že to není možné, ale Ježíš na něj mírně pohlédl a pravil: „Než kohout za úsvitu zakokrhá, třikrát se mne zřekneš.“ Petr na to vášnivě řekl: „Nikdy!”

Nyní byl tedy Ježíš zatčen a odváděli ho do domu Kaifášova. Tam se shromáždili zákoníci, starší a všichni členové sanhedrínu, mocné židovské rady, a čekali, až ho budou moci vyslechnout. Petr Ježíše z povzdálí sledoval a pozoroval, co se bude dít. Vešel na nádvoří Kaifášova domu a usedl v blízkosti strážných, kteří se ohřívali u ohně.

Tam k Petrovi přistoupila služebná dívka a zblízka se na něj zahleděla. „Nebyls také s Ježíšem Galilejským?” otázala se ho.

„Neznám nikoho takového jména,” odvětil Petr, vstal a vydal se směrem k bráně.

Přiblížila se k němu druhá dívka a řekla těm, kdo byli s ní: „To je jeden z těch, kteří byli s Ježíšem Nazaretským.” Petr to však rychle odmítl: „Já ne,” řekl. „Přisahám, neznám toho muže.”

Mezitím se okolo něho seskupilo několik lidí a se zvědavostí přihlíželi. „Ty jsi jistě jeden z jeho učedníků,” pravil jakýsi člověk. „Musíš být, však je slyšet, že jsi z Galileje.” Petr se na něj pohněvaně obrátil: „Což jsem to už neříkal? Ani neznám toho, o němž tu mluvíte.”

Na ta slova zakokrhál kohout a Petr se náhle rozpomněl na Ježíšova slova, jimž Mistr předpověděl, jak se ho odřekne. Vyšel z nádvoří a propukl v pláč.

KOHOUT

Domestikované slepice byly v Ježíšových dobách v Palestině běžně rozšířené. Kohouti vždycky kokrhali nějaký čas před východem slunce a vojáci jejich kokrhání měli za signál ke střídání stráží.

„VTOM ZAKOKRHAL
KOHOUT; TU SE PETR
ROZPOMNĚL NA
SLOVA, KTERÁ MU
JEŽÍŠ ŘEKL: „DŘÍVE
NEŽ KOHOUT
ZAKOKRHÁ, TŘIKRÁT
MĚ ZAPŘEŠ.” VYŠEL
VEN A HOŘCE SE
ROZPLAKAL.”
MATOUŠ 26, 74 – 75

*Kohout zakokrhál a Petr,
rozpomenuv se na
Ježíšova slova, vychází
z nádvoří a pláče*

Ježíš před sanhedrínem

*Ježíš je přiveden před
Kaifáše a radu
židovských vůdců*

„OPĚT SE HO VELEKNĚZ
ZEPTAL: „JSI TY MESIÁŠ,
SYN POŽEHNANÉHO?“
JEŽÍŠ ŘEKL: „JÁ JSEM.“
MAREK 14, 61 – 62

*Kaifáš a rada obviňují
Ježíše z urážky Boha*

JEŽÍŠ BYL PŘEDVEDEN před velekněze Kaifáše a radu židovských vůdců – sanhedrín. Byli rozhodnuti nalézt na něm vinu a dotazovali se proto velkého množství podplacených lidí, kteří proti Ježíši lhali. Žádný z nich však nemohl přinést přesvědčivý důkaz proti uvězněnému. Konečně předstoupili dva, kteří přísahali, že slyšeli Ježíše prohlašovat, že by dokázal sám rozbořit chrám a ve třech dnech ho kouzlem znovu vystavět. „Co na to říkáš?“ ptal se Ježíše Kaifáš. Ježíš však stále mlčel. Kaifáš se otázal: „Jsi Syn Boží?“

„Jsem,“ odpověděl Ježíš tiše.

Velekněz vyskočil. „Další důkazy již nepotřebujeme!“ vykřikl vítězoslavně. „Žádný člověk není Synem Božím! Kdo to tvrdí, uráží Boha a rouhání se trestá smrtí!“ Nato členové rady obklopili Ježíše, vysmívali se mu, cloumali jím a plivali mu do tváře.

Druhého dne zrána byl spoutaný Ježíš odveden před Pontia Piláta, římského vládce nad Judskem.

Když Jidáš uslyšel, co se stalo, začaly ho sužovat výčitky. Šel ke kněžím, aby jim vrátil třicet stříbrných, které od nich dostal. „Nemohu si ty pe-

JEŽÍŠ PŘED SANHERÍNEM

Jidáš, sužován výčitkami za zradu Ježíše, odchází, aby se oběsil

níze ponechat, zradil jsem za ně nevinného,” řekl a hodil stříbrňáky na podlahu v chrámu. Potom zahabnen utekl a oběsil se.

Kněží peníze posbírali. „Jsou odměnou za krev, nelze je dát do chrámové pokladny.” Poradili se mezi sebou a rozhodli koupit za ně kus pole jednoho hrncíře. Pole se pak užívalo jako pohřebiště cizinců a bylo známo jako Pole krve.

Kněží sbírají třicet stříbrných, které Jidáš hodil na zem v chrámě

TŘICET STŘÍBRNÝCH

Na obrázku je bronzová schránka na peníze s týrskými a židovskými stříbrnými šekely – to je měna, v níž možná Jidáš dostal svou odměnu. Třicet stříbrných, podle tradice cena za otroka, nebyla v Ježíšových časech velkou sumou.

JIDÁŠŮV STROM

Strom Jidášův, jidášník, je strom, o němž se podle tradice věří, že se na něm Jidáš oběsil. Nikdo neví, proč Jidáš Ježíše zradil. Jedním z možných výkladů je, že se Jidáš domníval, že je Ježíš politickým vůdcem, který přijel, aby svrhl římskou vládu a předal moc Židům. Když si uvědomil, že se mýlí, Ježíše zradil.

Ježíš před Pilátem

PILÁTŮV PENÍZ

Na mnoha nových mincích, které dal razit římský vládce v Judeji, Pontius Pilát, je zahnutá hůl, jak to vidíme na minci nahoře. Byl to symbol římského augura, věštky a nahrazoval židovské symboly palmových ratolestí a obilných klasů, které byly na dřívějších mincích. Bylo to vůči Židům hrubé a ukazovalo to Pilátův nedostatek taktu k židovskému citění.

JEŽÍŠ STANUL V SOUDNÍ síni před Pontiem Pilátem, římským vládcem Judeje. Pilát Ježíše podrobně vyslychal. „Jsi král Židů?“ tázal se ho.

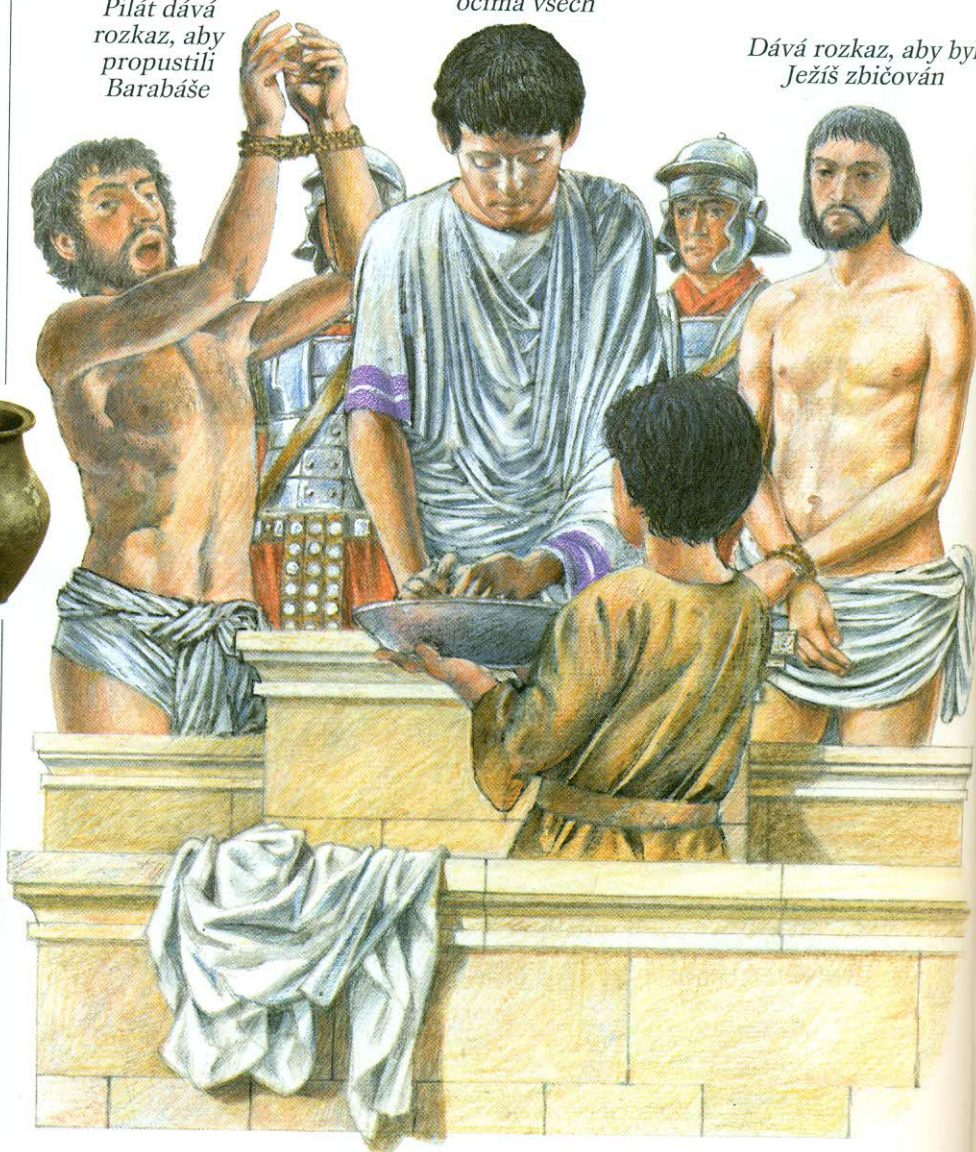
„Je to tak, jak říkáš,“ odpověděl Ježíš.

Na všechny další otázky i obvinění Ježíš mlčel, a to Piláta velmi udivova-

Pilát si myje ruce před očima všech

Pilát dává rozkaz, aby propustil Barabáše

Dává rozkaz, aby byl Ježíš zbičován

RITUÁLNÍ OMÝVÁNÍ

Mísa a džbánek na vodu (nahore) byly nalezeny v jednom domě v Pompejích v Itálii a pocházejí z doby Ježíšova života. Když si Pilát omyl ruce před zraky davu, symbolizovalo to, že nechtěl mít podíl v odsouzení Ježíše k smrti.

JEŽÍŠ PŘED PILÁTEM

lo. Neshledával zde žádnou vinu a domníval se, že rada mu Ježíše vydala jen ze zášti.

Bylo zvykem, že o Přesnicích býval propuštěn jeden z vězňů, kterého si vyvolil lid. Pilát vyšel ven a otázal se shromážděného zástupu: „Koho si přejete, abych vám propustil, Barabáše, vzbouřence a vraha, či Ježíše Krista?“ Myslel si, pokud jim dá takovou volbu, že si vyberou Ježíše.

Velebnější však a členové rady, rozhodnutí, že Ježíš musí zemřít, podněcovali dav, aby žádal Barabáše.

„Co tedy mám učinit s Ježíšem, řečeným „židovský král“?“ tázal se Pilát.

„Ukřižuj ho!“ křičeli.

„Proč? Jakého zločinu se dopustil?“

Zástup však jen hlasitěji křičel: „Ukřižuj ho!“

Pilát pokrčil rameny. Dal si přinést mísu s vodou a veřejně si omyl ruce se slovy: „Pamatujte, že nenesu vinu za smrt toho muže.“ Rozkázal, aby propustili Barabáše a Ježíše dal zbičovat ještě před tím, než ho předal strážím.

Vojáci odvedli Ježíše na místodržitelství. Tam ho svlékli, zahalili ho do pláště nachové barvy králů a na hlavu mu nasadili trnovou korunu. Posměšně před ním klekali: „Buď zdrav, židovský králi!“ vysmívali se mu, bili ho a plivali po něm. Když se toho nabažili, oblékli mu opět jeho vlastní oděv a odváděli ho, aby ho ukřižovali.

TRNOVÁ KORUNA

Koruna byla symbolem královské hodnosti a cti. Římsí vojáci upletli korunu z trní a dali ji Ježíšovi na hlavu jako výsměch myšlence, že by mohl být králem.

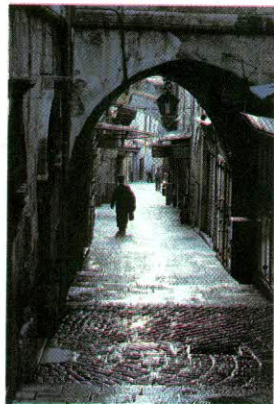
„UPLETLI KORUNU Z TRNÍ A POSADILI MU JI NA HLAVU, DO PRAVÉ RUKY MU DALI HŮL, KLEKALI PŘED NÍM A POSMÍVALI SE MU: „BUĎ ZDRÁV, ŽIDOVSKÝ KRÁLI!“

MATOUŠ 27, 29

Vojáci poklekají s výsměchem před Ježíše a volají: Buď zdrav, židovský králi!”

Ukřižování

VIA DOLOROSA
Věří se, že Ježíš šel s křížem po Via Dolorosa, což znamená „bolestná cesta“. Cesta, jak vidíme na obrázku, se zachovala dodnes. Je vyznačena čtrnácti Kristovými „zastaveními“, která upomínají na jednotlivé události Ježíšova ukřižování.

Šimon z Kyrény pomáhá Ježíšovi nést kříž

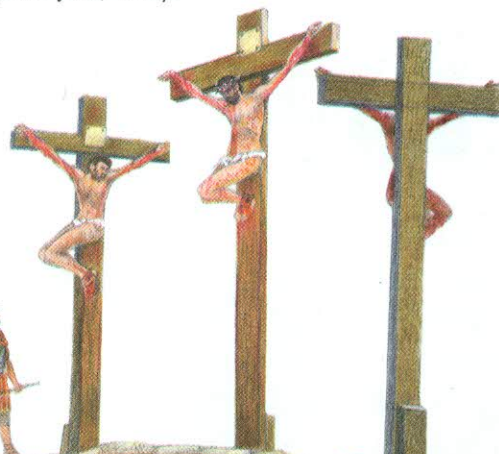
„JEŽÍŠ ŘEKL: „OTČE, ODPUSŤ JIM, VŽDYŤ NEVĚDÍ, CO ČINÍ.“
LUKÁŠ 23, 34

KDYŽ JEŽÍŠE ODVÁDĚLI, aby ho ukřižovali, potkali Šimona z Kyrény. Strážce ho chytily a přinutily, aby pomohl nést kříž. Po příchodu na Golgotu jeden z vojáků nabídl Ježíši, aby se napil vína okořeněného myrhou, ten však odvrátil hlavu. Zdvihli ho potom na kříž a nad něj přibili posměšný nápis „Ježíš Nazaretský, král židovský“.

Strážce pak losovaly o jeho oděv. Kolemjdoucí se ukřižovanému posmívali: „Jsi-li vskutku Syn Boží, proč nezachrániš sám sebe?“ pokřikovali na něj. Ježíš pravil: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“

Dva zloději byli ukřižováni spolu s ním, každý po jednom boku. Jeden ze zločinců

Dva zločinci jsou ukřižováni po obou stranách Ježíšova kříže

Stráž losuje o Ježíšův oděv

vykřikoval urážky, druhý však se Ježíše zastával. Tomu Ježíš řekl: „Dnes budeš se mnou v ráji.“

V poledne nastala po celé zemi tma a trvala až do tří hodin odpoledne. Tehdy Ježíš zvolal: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ Když

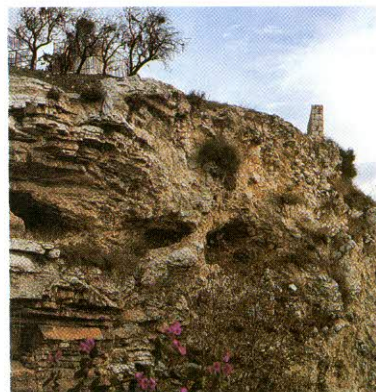
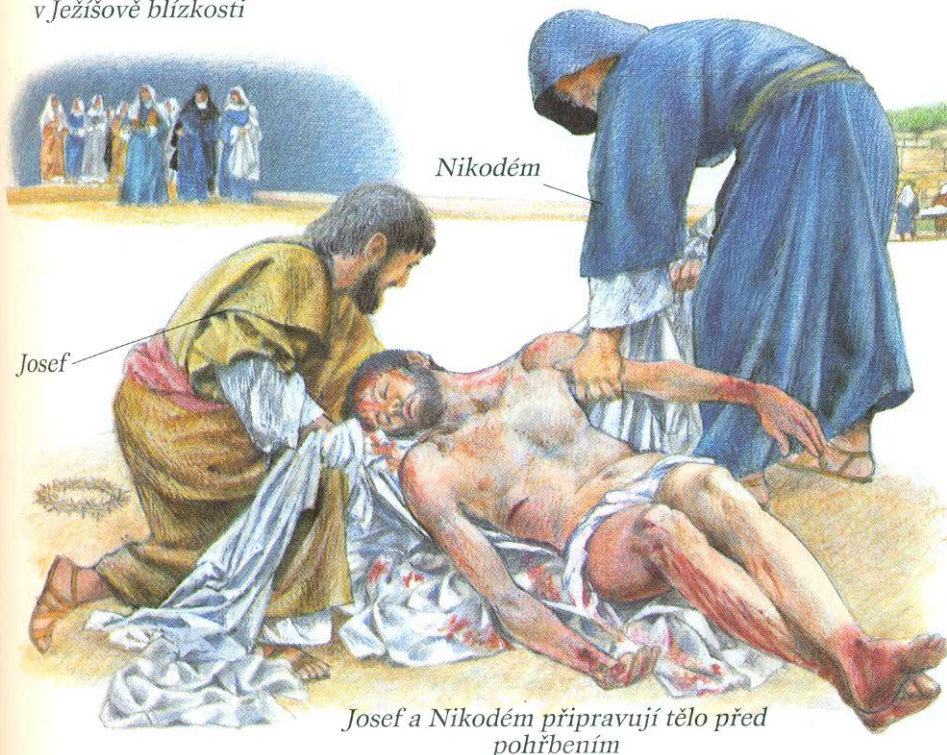
UKŘÍŽOVÁNÍ

jeden z mužů stojících pod křížem to zvolání uslyšel, odběhl, namočil houbu do octa, nabodl ji na prut a podával k Ježíšovým rtům. Ježíš zvolal: „Otče, do tvých rukou odevzdávám svou duši.“ Hlava mu klesla na hrud' a skonal. V tom okamžiku se opona v chrámu roztrhla odshora dolů a země se v hloubi otřásla.

Jeden ze setníků držících stráž pravil: „Jistě byl ten muž Synem Božím.“ A mnozí lidé stojící opodál se začali chvět bázní. Nedaleko odtud stálo také několik žen, které přišly s Ježíšem z Galileje, mezi nimi Maria, Ježíšova matka, Marie z Magdaly a Marie, matka Jakubova. Necítily strach a zůstaly na místě čekající.

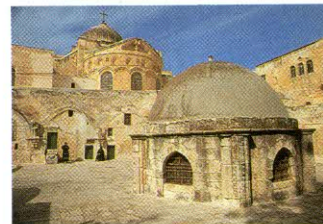
Ten večer přišel Josef, bohatý muž z Arimatie. Byl členem židovské rady a jeden z Ježíšových stoupenců. Šel k Pilátovi a otázal se ho, zda by mohl sejmout tělo z kříže. Pilát mu dal svolení a Josef, s pomocí muže jménem Nikodém, sňali Ježíšovo tělo, natřeli je myrhou a aloí a zavinuli je do pruhů čistého plátna. Pak je uložili do nového skalního hrobu, v němž ještě nikdo nebyl pochován.

*Několik žen zůstává
v Ježíšově blízkosti*

BYLA TO GOLGOTA?
Někteří lidé se domnívají, že tento skalnatý kopec je místo zvané Golgota (podle latiny též Kalvárie), což v hebrejštině znamená „lebka“. Jméno je odvozeno od skal, které tvarem připomínají lidskou lebku. Kopec vešel ve známost jako Gordonova Kalvárie, podle britského generála Charlese Gordona, který byl přesvědčen, že na tomto místě byl Ježíš ukřižován a pohřben.

*Ježíšovo tělo je
kladeno do hrobu*

DALŠÍ MOŽNÉ MÍSTO
Druhou možností je nevysoký kopec, na němž dnes stojí kostel Božího hrobu, za hradbami jeruzalémského Starého Města.

Vzkříšení

Marie z Magdaly říká Petrovi a Janovi, že Ježíšovo tělo bylo odneseno z hrobu

POHŘEBNÍ MÍSTO
Bible říká, že Ježíšovo tělo bylo uloženo do hrobu vysekaného ve skále, který uzavíral velký kámen. V Ježíšových časech byl tento typ hrobky obvyklý. Ježíšovo tělo bylo asi položeno na jednu z kamených říms vytesaných do zdí uvnitř hrobu. Velký kulatý kámen byl přivalen na své místo pomocí drážky a u vchodu ho zajišťoval malý kámen.

Jan váhá vstoupit do hrobu

Petr jde přímo dovnitř

CASNĚ RÁNO, ještě za tmy, přišla ke hrobu Marie Magdalská. Ke svému údivu spatřila, že kámen je od vchodu odvalen a tělo je pryč. Běžela za Petrem a Janem, za učedníkem, jehož Ježíš obzvláště miloval. „Vzali Pána z hrobu,“ řekla jim.

Oba učedníci pospíšili na místo. Jan běžel napřed, ale vkročit dovnitř se bál. Potom přišel i Petr a vešel do hrobu. Spatřil tam na zemi pruhy plátna a pohřební roušku, do níž byla zavinuta hlava. Jan se odhodlal vstoupit za Petrem. Nepoznali však, zda bylo tělo ukradeno, nebo zda vstal Ježíš z mrtvých.

Petr s Janem se vrátili do města, ale Marie zůstala u hrobu a plakala. Náhle vzhledla a spatřila dva anděly sedící na místě, kde předtím bylo uloženo tělo Ježíše. „Proč pláčeš?“ otázali se jí.

„Protože odnesli pryč mého Pána,“ odpověděla.

Po těch slovech se otočila a uviděla za sebou na stinném místě stát nějakého muže. Byl to Ježíš, ale Marie ho zprvu nepoznala. „Proč pláčeš?“ zeptal se. Marie myslela, že je to nějaký zahradní dělník a otázala se ho, zda neví, kam odnesli tělo.

VZKŘÍŠENÍ

„Marie, to jsem já!”

„Můj Pán!” vykřikla a tvář se jí rozjasnila radostí.

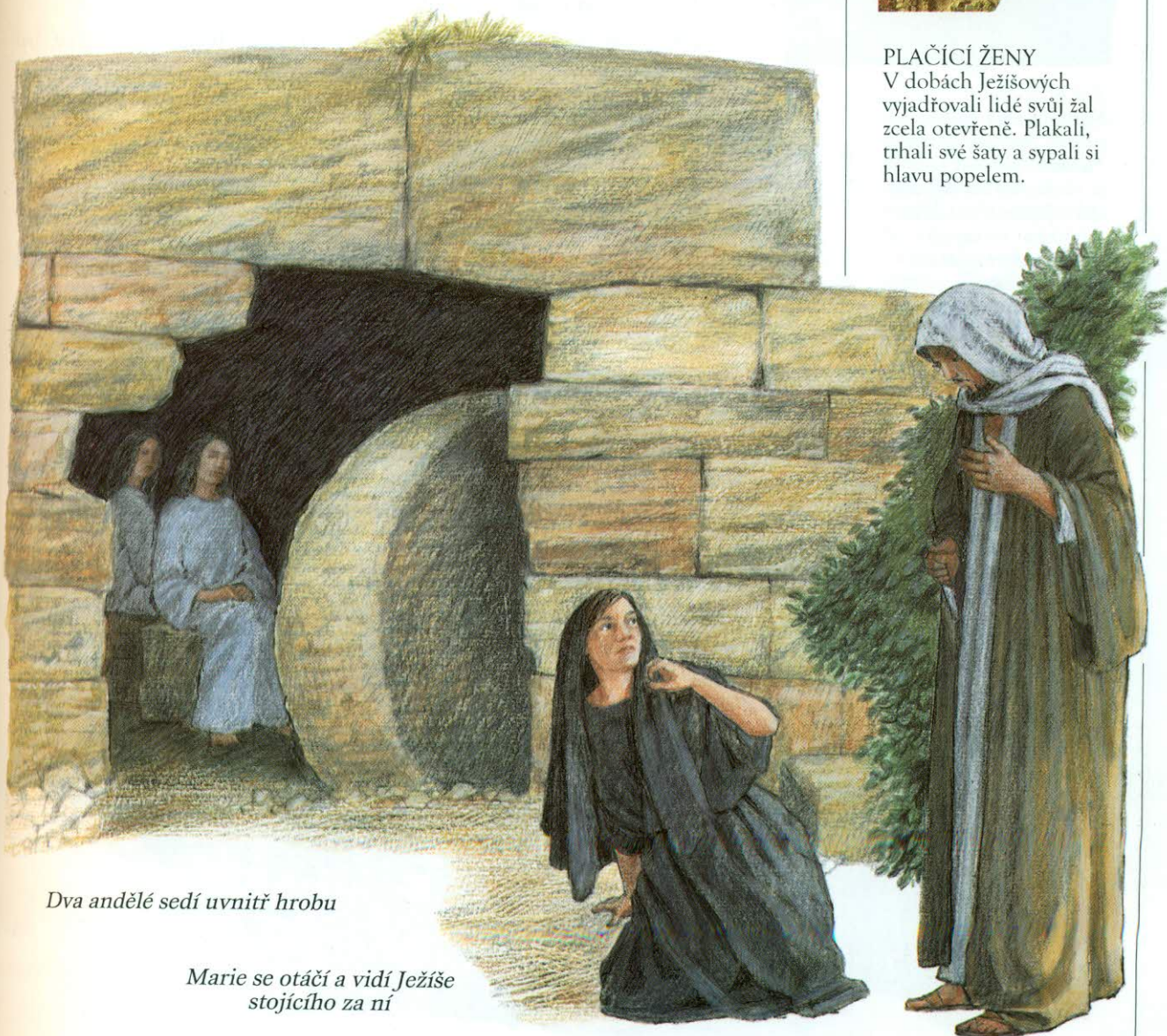
„Nyní jdi,” řekl jí. „Pověz mým bratřím, žes mne viděla a že vystupuji ke svému nebeskému Otci.”

Marie běžela říci učedníkům tu zprávu. „Svými vlastníma očima jsem spatřila Pána!” řekla jim.

PLAČÍCÍ ŽENY

V dobách Ježíšových vyjadřovali lidé svůj žal zcela otevřeně. Plakali, trhali své šaty a sypali si hlavu popelem.

Dva andělé sedí uvnitř hrobu

*Marie se otáčí a vidí Ježíše
stojícího za ní*